

VIJAYABHERI

MALAPPURAM DISTRICT PANCHAYATH EDUCATIONAL
PROJECT 2021-22

STEP-UP

STATISTICS

(Supporting Material for Higher Secondary/VHSE Classes)

ആമുഖം

വിദ്യാഭ്യാസപരമായി ഏറ്റവും പുറകിൽ നിന്നിരുന്ന മലപ്പുറം ജില്ല കഴിഞ്ഞ കുറച്ച് വർഷങ്ങൾ കൊണ്ടുണ്ടാക്കിയ നേടങ്ങൾ അല്ലത്പുർവമാണ്. എസ്.എസ്.എൽ.സി.പ്ലാസ്ടിക്, വി.എച്ച്.എസ്.ഇൾ ഹലത്തിൽ കാര്യത്തിൽ മാത്രമല്ല എ പ്ലാസ്റ്റിക് വിദ്യാർത്ഥികളുടെ ഏറ്റവും വിവിധ മത്സരപരീക്ഷകളിലും നമ്മൾ ഏറെ മുന്നേറി. പൊതു വിദ്യാഭ്യാസ സംരക്ഷണത്തിൽ കാര്യത്തിൽ മറ്റു ജില്ലകൾക്ക് നമ്മൾ മാതൃകയാണ്. മലപ്പുറം ജില്ലാ പഞ്ചായത്ത് ആവിഷ്കരിച്ചു നടപ്പിലാക്കി കൊണ്ടിരിക്കുന്ന വിജയഭേദി വിദ്യാഭ്യാസ പദ്ധതി, തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളുടെ ഇടപെടലുകൾ, ജനപ്രതിനിധികൾ, എസ്.എസ്.കെ, ഡയറ്റ്, വിദ്യാഭ്യാസ ഓഫീസർമാർ ഒപ്പ് എല്ലാ നല്ല പ്രവർത്തനങ്ങൾക്കും കുടെ നിൽക്കുന്ന അധ്യാപകർ എന്നിവരാണ് ഈ നേടങ്ങൾക്കു പിന്നിൽ.

നേടങ്ങൾ ആരോഗ്യാഷിക്കുന്നതിനോടൊപ്പം അടിയന്തിര ശ്രദ്ധ പതിയേണ്ടുന്ന മേഖലകൾ ഇനിയും ഏറെയുണ്ട്. 10-ാം ക്ലാസ്സിൽ നിന്നും വിജയം നേടി പ്ലാസ്റ്റിക്, വി.എച്ച്.എസ്.ഇൾ ക്ലാസ്സുകളിൽ എത്തുന്ന വിദ്യാർത്ഥികളിൽ നല്ലരു ശതമാനം വിദ്യാർത്ഥികൾ ഹയർ സെക്കണ്ടറി സിലബസ് പിന്തുടരുന്നതിന് ഏറെ പ്രധാനം അനുഭവിക്കുന്ന വരാണ്. കോവിഡ് കാരണം സ്കൂൾ പ്രവർത്തി ദിനങ്ങൾ നഷ്ടപ്പെട്ടതോടെ ഭൂതിപക്ഷം വിദ്യാർത്ഥികളും പഠന പ്രധാനങ്ങൾ അനുഭവിക്കുന്നു. ഈയൊരു പഞ്ചാത്തലത്തിൽ പ്ലാസ്റ്റിക് വൺ, വി.എച്ച്.എസ്.ഇൾ തലത്തിൽ വിവിധ വിഷയങ്ങൾ അനാധാരമായി പരിക്കുന്നതിനും എല്ലാ വിദ്യാർത്ഥികളും പ്ലാസ്റ്റിക് വൺ, വി.എച്ച്.എസ്.ഇൾ പരീക്ഷകളിൽ മികച്ച വിജയം ഉറപ്പു വരുത്തുന്നതിനുമായി രഹസ്യ-അപ്പ് 22 എന്ന പേരിൽ പ്രത്യേക മെറീറയൽ വിജയഭേദി പദ്ധതിയുടെ ഭാഗമായി തയ്യാറാക്കി സ്കൂളുകളിലെത്തിക്കുകയാണ്. തീർച്ചയായും ഈ മെറീറയൽ അധ്യാപകർക്കും വിദ്യാർത്ഥികൾക്കും ഏറെ സഹായകരമാകുമെന്ന് പ്രതീക്ഷിക്കുന്നു.

ഈ പഠനസഹായി സമയബന്ധിതമായി പുർത്തീകരിക്കുന്നതിന് നേതൃത്വം നൽകിയ മലപ്പുറം ഡയറ്റ്, ഹയർ സെക്കണ്ടറി ജില്ലാ കോർഡിനേറ്റർ അസിസ്റ്റന്റ് കോർഡിനേറ്റർ, ശില്പശാലയിൽ പങ്കെടുത്ത അധ്യാപകർ എന്നിവർക്കുള്ള നേതൃത്വം കടപ്പാടും പ്രത്യേകം അറിയിക്കുന്നു.

സ്കൂൾതലത്തിൽ അനുയോജ്യമായ സമയം കണ്ണത്തി രക്ഷിതാക്കളുടെ സഹകരണത്തോടെ ഈ പഠനപ്രവർത്തനങ്ങൾ വിദ്യാർത്ഥികൾക്ക് നൽകണം. അതിനായി എല്ലാ അധ്യാപകരുടെയും സഹകരണം പ്രതീക്ഷിക്കുന്നു.

പ്രസിഡന്റ് ജില്ലാ പഞ്ചായത്ത് മലപ്പുറം	ചെയർപേഴ്സൺ അരോഗ്യവിദ്യാഭ്യാസ സമിരം സമിതി	അസി: ഡയറക്ടർ ¹ വി.എച്ച്.എസ്.ഇൾ	ആർ.ഡി.ഡി മലപ്പുറം	പ്രിൻസിപ്പാൾ ഡയറ്റ് മലപ്പുറം
---	--	--	----------------------	------------------------------------

Prepared By:

1. RAJMOHAN. P.T

CBHSS VALLIKUNNU

2. U.T. ABOOBACKER

OHSS TIRURANGADI

3. ERAMU K.A.

MSM HSS KALLINGALPARAMBA

4. IRSHAD ODAKKAL

SNMHSS PARAPPANANGADI

5. RAFEEQUE. P.M

GOVT. MANAVEDAN HSS NILAMBUR

6. THOYYIB. K.A

MES HSS IRIMBILYAM

7. KRISHNAKUMAR. V

GBHSS TIRUR

8. ABDUL NASAR. K

GHSS PANDIKKAD

9. NOUSHADALI. M

GHSS PANG

10.DR. MANZOOR K

GVHSS KALPAKANCHERY

11.ABDUL HAMEED. K.T

PTMYHSS CHERUR

CONTENTS

STATISTICS	
Chapter 1	INTRODUCTION TO STATISTICS FOR ECONOMICS
Chapter 2	COLLECTION OF DATA
Chapter 3	ORGANISATION OF DATA
Chapter 4	PRESENTATION OF DATA
Chapter 5	MEASURES OF CENTRAL TENDENCY
Chapter 6	MEASURES OF DISPERSION
Chapter 7	CORRELATION
Chapter 8	INDEX NUMBERS
Chapter 9	USE OF STATISTICAL TOOLS

Chapter –1

Introduction to Statistics for Economics

What is Economics?

“It is the study of man in the ordinary business of life.” -

Alfred Marshal-

The term ordinary business of life includes, the behavior of seller, consumer, producer, service provider etc..

Why economics?

- Human wants are unlimited
- Resources are scarce
- The resources have alternative uses
- There arise problem of choice

So economics studies how to satisfy the unlimited human wants with limited resources which have alternative uses.

Basic economic activities: They are production, consumption and distribution.

Meaning of Statistics

Statistics can be defined in singular and plural sense

Singular Sense

Statistics deals with the collection, classification, analysis, interpretation and presentation of numerical data.

Plural Sense

Quantitative information or data.

Economic data

Two types;

1) Quantitative data

Classification of data based on the quantities that can be measured. Eg: - Height, Weight, Income, Price, Tax etc.

2) Qualitative data

Classification of data based on qualities or attributes. Eg:- Honesty, Intelligence, Aptitude, beauty etc.

What ‘statistics’ does?

(Importance or Uses of statistics in economics)

- It is helpful to present economic facts in a precise and definite form.
- It is helpful in condensing mass data into a single figure
- It is helpful to understand an economic problem.
- It is helpful to find out the causes of economic problems
- It is helpful to formulate suitable economic policies
- It is helpful in finding relationships between different economic factors
- It is helpful to predict future trends and changes in the economy.
- It is helpful to formulate plans and policies.

Limitations of statistics

- Statistics does not study individual facts
- Statistics deals only with quantitative data.
- Statistics does not give 100% accurate result
- Statistics can be misused.

Chapter-2

Collection of data

In the collection of data, the following terms are commonly used.

Investigator: - The person or institution which conducts statistical study

Enumerator: - The person who collects data from the field of study

Respondent: - The person who provides data to the investigator or enumerator.

Universe : Area of collecting data

Population : Totality of the items under study.

Sources of data – Two types

a) Primary Data

Data collected directly by the enumerator are called primary data. It is the first hand information & Original.

Eg:- Census

Merits :

- It is More reliable
- It is more accurate
- Data can collects directly
- Original data

Demerits :

- Collection more expensive & time consuming,
- Trained enumerator required for the collection of data
- Personal bias of enumerator affects the data

b) Secondary data

Data collected from published / unpublished sources are known as secondary data.

Eg:- for published source:

Govt. publications, newspaper, magazine, website, reports of various agencies. etc.

Eg: for Unpublished Source:

Unpublished data from private offices. Research institutions etc.

Merits

- Less expensive
- Less time required,
- No enumerators required

Demerits:

- Less accurate data
- Less reliable
- Low clarity

How do we collect Primary data?

Survey is used for collecting primary data.

Survey

Survey is a method of gathering information from individuals. The tool of survey is questionnaire/ interview schedule. **Questionnaire** is a list of questions and possible answers prepared by investigator for conducting survey.

Characteristics or Qualities of a Good Questionnaire

Questions should be simple and easy to understand.

Questions don't become too long.

Avoid Personal Questions.

Questions should move from general to specific.

Questions should not use double negatives.

Methods of collecting primary data.

1. Personal interview

The investigator conducts face to-face interviews with the respondents is known as personal interview

Advantages

- High response Rate
- Can use all types of questions
- Best for open-ended questions
- Chance for clarification of questions.

Disadvantages

- It is expensive & time consuming
- Possibility of influencing respondents
- Unsuitable when the area of study is large.

2. Mailing a questionnaire.

Questionnaire is sent to each individual by or mail with a request to complete and return it by a given date.

Advantages

- Less expensive
- Suitable to remote area
- No influence on respondents
- Best for sensitive questions

Disadvantages

- Cannot be used by illiterates
- Reactions cannot be watched
- Cannot explain ambiguous questions
- Long response time

3. Telephonic interview

The data are collected from the respondents over telephone.

Advantages

- Relatively low cost
- less influence on respondents
- Relatively high response rate

Disadvantages

- Limited use
- Reactions of respondents cannot be watched
- Possibility of influencing respondents.

Pilot Survey

It is a pre-testing of questionnaire with in a small group. It provides a preliminary idea about the actual survey.

Importance of Pilot Survey

- It helps to know the shortcomings of the questions.
- It also helps to assess the suitability of questions & clarity of instructions,
- It assess the performance of enumerators
- We can measure cost and time involved in the actual survey

CENSUS AND SAMPLE SURVEYS

Census

A survey, which includes every element of the population, is known as Census or the Method of Complete Enumeration

Advantages

- Studies every unit
- Accurate & reliable result
- Free from sampling errors
- Useful for further studies

Disadvantages

- Time consuming
- Expensive
- More enumerators needed
- Not applicable for infinite population

Sample survey

Sampling is the process of selection of sample from the population. A sample refers to a group or section of the population from which information is to be obtained.

Advantages

- Lower cost
- Reliable & accurate information
- Less time
- Smaller team of enumerators required

Methods of sampling

Mainly, there are two methods of sampling.

1. Random sampling
2. Non – random sampling

Random sampling

Every individual of the population has been an equal chance of to be selected as the sample. Two methods of random sampling are;

- a) Lottery method
- b) Random tables number method

Lottery method:- Under this method, all items of the population are numbered on separate paper slips of identical size and shape. Then these paper slips are put in to container and shuffled well. A blind selection of paper slips is made from the container to construct the sample.

Table of random number:- Under this method random numbers are generated by specific mathematical method based on probability.

Non random sampling

Every individual of the population has no equal chance of being selected as the sample. Main forms of non-random sampling are;

- a) Convenient sampling
- b) Judgment sampling
- c) Quota sampling

Sampling error

Sampling error is the difference between an actual value (Census method) and a sample value (Sampling method)

$$\text{Sampling error} = \text{size of population} - \text{size of sample}$$

$$\text{Sampling error} = \text{Actual value} - \text{estimated Value}$$

Sampling error can be minimized by taking large number of samples.

Non Sampling Error

Errors arising at the time of observation, tabulation etc. are called non Sampling errors.

It is more serious than sample error. Some of the non-sampling errors are;

- Error in data acquisition
- Mistakes in copy writings
- Non-Response Errors
- Sampling Bias

National and state level agencies for data collection

- **Census of India**

- ✓ The census of India provides complete demographic records of population.
- ✓ *In India census is carried out every ten years.*
- ✓ *Census data collected and published by the Registrar General of India.*
- ✓ *The last Census of India was held in 2011*

- **National Sample Survey Organization (NSSO)**

NSSO was established to conduct Nation-wide survey on different socio economics issues like poverty, unemployment etc... 'Sarvekshana' is the quarterly publication of NSSO

- **Central Statistics Organization (CSO)**
- **Registrar General of India (RGI)**
- **Directorate General of Commercial Intelligence and Statistics (DGCIS)**
- **Labour Bureau, etc.**

Chapter-3

Organisation of data

Raw Data

Data collected in its original form is called raw data.

Classification of Data

The arrangements of data in to groups or classes according to the similarities are called classification of data.

Types of classification

1. Chronological classification (Time Series): -

Classification based on time such as years, months, weeks etc.

2. Geographical or spatial classification: -

Classification based on area or geographical differences

3. Qualitative classification: -

Classification based on quality or attributes such as intelligence, beauty etc.

4. Quantitative classification:-

Classification based on quantities such as height, weight etc.

Variable

Variables are those data, which can be expressed or measured in terms of Quantity. These values are capable of changing from unit to unit.

Eg:- Height, weight, distance etc.

Variables can be classified into two;

1. Discrete variable.

Discrete variable is those which can take only certain values.

Eg: - 1, 2, 3, 4 etc.

2. Continuous Variable

A Continuous variable is that which can take any numerical value between two values such as fractional, decimal, certain values.

Eg: - 1, 2, 3, 4.5, $5.2, \frac{1}{2}, \frac{2}{3}$ etc.

Methods of arranging data

1. Array (Individual Series)
2. Frequency array (Discrete series)
3. Frequency distribution (Continuous series)

Array

The arrangements of data in ascending or descending order of magnitude.

Example: - Raw **data**: 7,3,5,2,4,1,6 -----> Array: 1,2,3,4,5,6,7.

Frequency array

It is the arrangement of data of a discrete variable. Here, items are arranged with frequencies.

Construct a frequency array for the following data.

Example:-

40,50,30,10,40,30,20,40,10,30,40,50,20,50,40,30,20,40,20,30,50,40,40,30,20,30,40,30,40,30,40,

0,

Marks	Frequencies
10	2
20	5
30	8
40	10
50	4

Frequency Distribution

An orderly arrangement of data according to the magnitude of observations in different classes along with their corresponding frequencies is known as frequency distribution.

Example: - Construct a frequency Distribution table for following data.

49,2,55,20,45,39,53,10,60,43,31,59,29,47,35,54,6,49,36,51,25,32,13,40,30,26,39,44,9,34
,23,31,48,18,38,27,32,0,35,24,15,14,21,12,25,28,11,19,16,69

Class	Tally Mark	Frequency
0-10		4
10-20		9
20-30		10
30-40		12
40-50		8
50-60		5
60-70	//	2
Total		50

We have to know the following things while constructing frequency distribution.

➤ **Selection of class**

A class should not be too big or too small .There should not be too much classes or too short. Eg:- 0-10, 10-20, 20-30 etc.

➤ **Class Limits**

The class limits are the lowest and the highest values that can be included in the class.

In the class 20 – 30, 20 is the lower class limit **30** is upper class limit.

➤ **Class interval or Class width**

It is the difference between the upper and lower class limits.

$$\text{Class interval} = \text{upper limit} - \text{lower limit}$$

The class interval of the class 50 – 100 is 50 i.e. $(100 - 50 = 50)$

➤ **Class mid-point or Class mark**

$$\text{Class Midpoint} = \frac{\text{Upper Limit} + \text{Lower Limit}}{2}$$

➤ **Class frequency (f)**

The number of values corresponding to a particular class is known as the class frequency.

Example:-

Class	Frequency (f)	Lower class limit	Upper class limit	Class interval	Class midpoint
0-10	5	0	10	10	5
10-20	20	10	20	10	15
20-30	10	20	30	10	25
30-40	25	30	40	10	35
40-50	15	40	50	10	45

How to prepare frequency distribution.

The following points should be kept in mind while preparing a frequency distribution

1. Decide the number of classes.
2. Size of each class
3. Determination of class limits
4. Availability of class frequencies
5. Putting tally mark (/) for each frequency

Question: - Prepare a frequency distribution for the following data.

28	36	15	8	46	39	18	24	34	9
15	19	26	34	42	29	43	27	10	55
13	52	35	41	26	36	20	39	58	6
66	18	25	43	32	21	40	33	50	7
53	35	41	68	22	39	42	10	36	11

Answer:-

Class	Tally Mark	Frequency
0-10		4
10-20		9
20-30		10
30-40		12
40-50		8
50-60		5
60-70		2
Total		50

Different methods of constructing frequency distribution

There are two methods;

a) Exclusive method

Under this method, upper limit of one class will be lower limit of next class.

Univariate & Bivariate distribution

a) Univariate Frequency Distribution

The frequency distribution of a single variable is called a univariate distribution

b) Bivariate Frequency Distribution:

A bivariate distribution is the frequency distribution of two variables.

Chapter– 4

Presentation of data

There are **three forms** of presentation of data:

1. Textual Presentation
2. Tabular Presentation
3. Diagrammatic Presentation

Textual Presentation of Data

In textual presentation, data are presented in the form of text.

Eg:- During the second wave of covid 19, a lock down declared in Malappuram town, 82 shops were closed while 7 medical stores were found opened.

Tabular Presentation of data

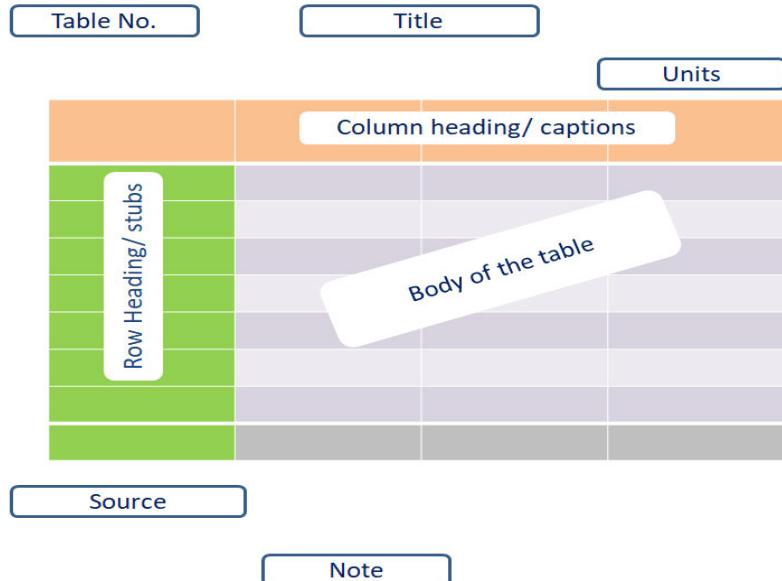
It is the systematic organization of data in rows and columns

Types of classification in tabulation of data.

1. Chronological classification
2. Geographical or spatial classification
3. Qualitative classification
4. Quantitative classification.

Parts of a table

- a) **Table number**
- b) **Title :-** It gives a brief description of contents
- c) **Unit of measurement**
- d) **Stubs:-** Row headings
- e) **Captions:-** Column headings
- f) **Body of the table:-** Numerical information
- g) **Sources note:** - It is given just below the table. It represents the data sources
- h) **Foot note:-** It gives further explanations to the items given in the table.

Diagrammatic Presentation of data.

It is more effective method of presenting data than tables. It provides quickest understanding of the situation.

Types of Diagrams

- 1) Geometric diagrams
- 2) Frequency diagrams
- 3) Arithmetic line graph

A) Geometric Diagram

1. Bar diagram

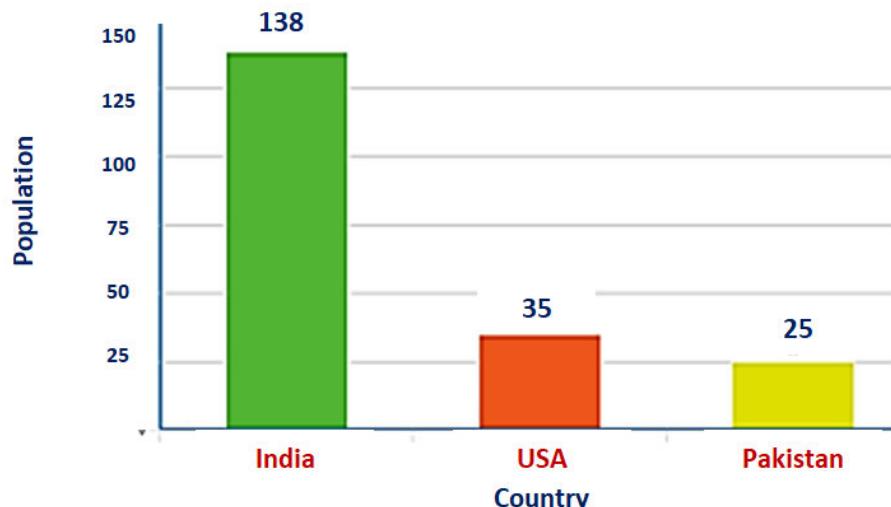
- a) Simple bar diagram
- b) Multiple bar diagram
- c) Component bar diagram

2. Pie diagram

Simple bar diagram

It comprises a group of equispaced and equiwidth rectangular bars for each class or category of data. Example given below;

Country wise population	
Country	Population
INDIA	138
USA	35
PAKISTAN	25

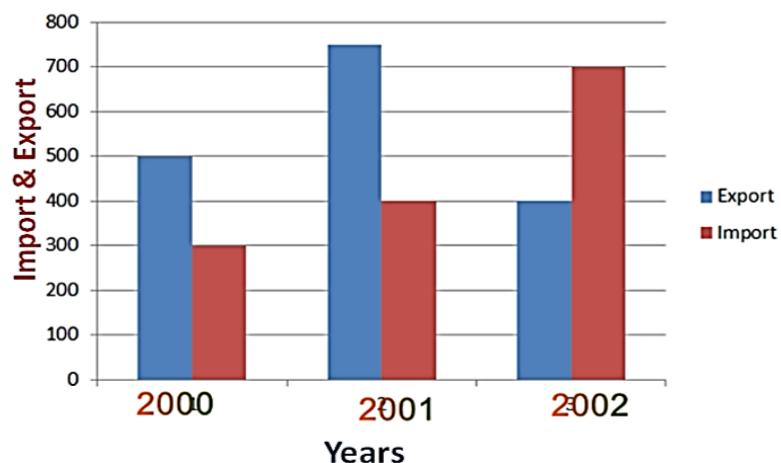

Multiple bar diagram

It is used for comparing two or more sets of data.

Example:-

Export & import 3 years		
Year	Export	Import
2000	500	300
2001	750	400
2002	400	700

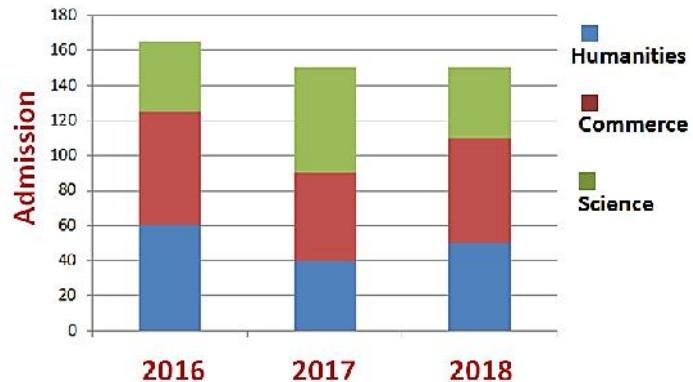

Component Bar Diagram

It is also known as sub divided bar diagram. It is very useful in comparing the size of different parts of each bar. In this diagram the total and sub divisions of total are to be presented.

Example:-

Admission				
Year	humanities	Commerce	Science	Total
2016	60	65	40	165
2017	40	50	60	150
2018	50	60	40	150

Pie diagram

It is a component diagram in which a circle is divided into different parts according to the magnitude of data.

Steps

- Convert the values in to percentage. I.e.,

$$\frac{\text{Value of the component}}{\text{Total value}} \times 100$$

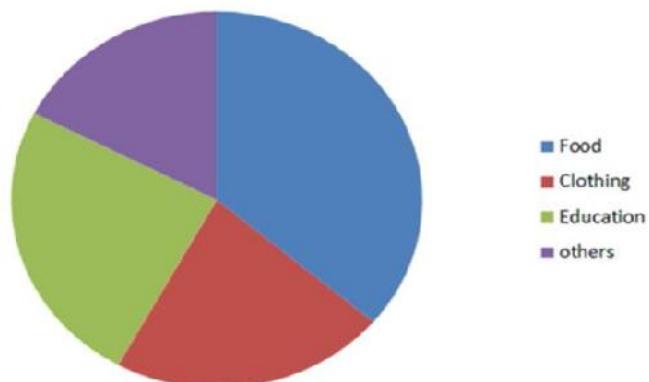
- Convert the percentage into angles (Percentage value X 3.6)
- Draw circle and divide into parts according to magnitudes.

Example:-

Qn. Draw pie diagram for the following data

Monthly Expenditure (in Rs)			
Items	Expenditure	Percentage	Angles
Food	2500	36.23	130.43
Clothing	1500	21.74	78.26
Education	1700	24.64	88.70
others	1200	17.39	62.61
Total	6900	100.00	360.00

Solution:-

B) Frequency diagrams.

Diagrams which represent grouped frequency distribution are called frequency diagrams.

Important frequency diagrams are:

- Histogram
- Frequency polygon
- Frequency Curve
- Ogive

Histogram

It is a set of rectangles on which class interval plotted on X axis and frequency on Y axis.

It is a two dimensional diagram.

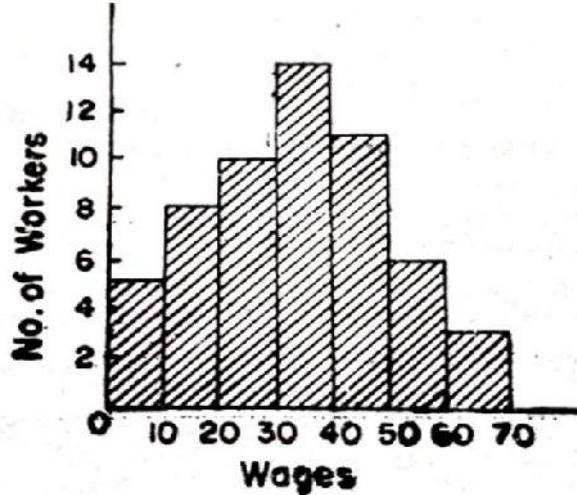
Steps to draw

- ❖ Plot class interval on X axis and frequency on Y axis.
- ❖ Draw rectangles based on class intervals as width and frequencies as heights.

Example:-

Draw a histogram for the following data.

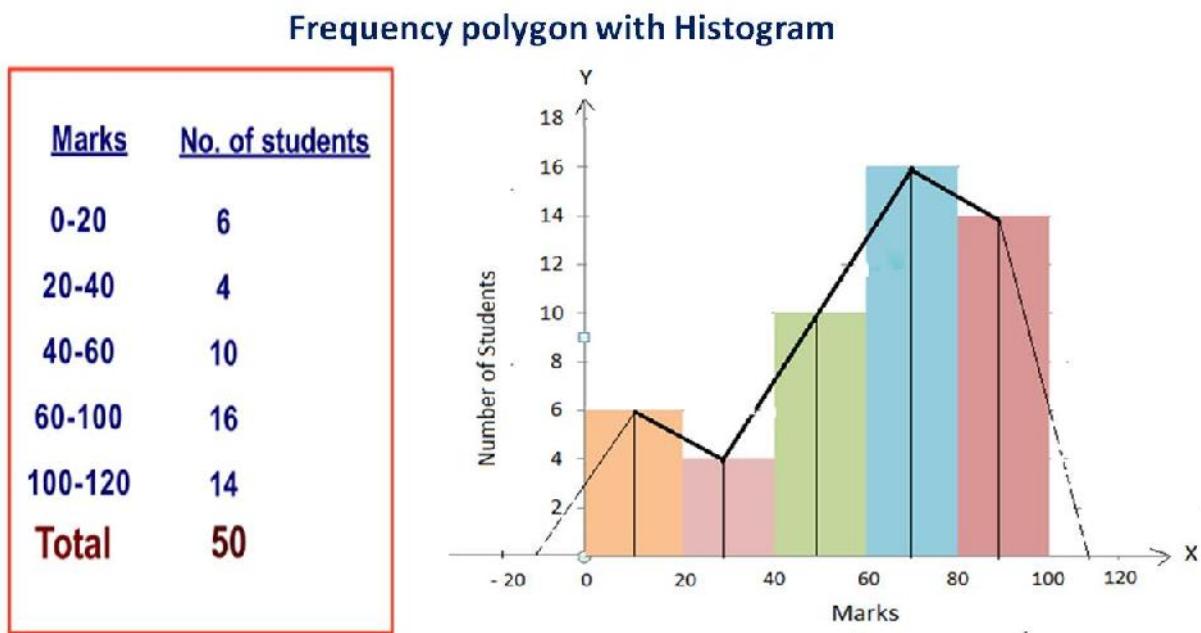
<i>Wages in Rs.</i>	<i>No. of workers.</i>
0–10	5
10–20	8
20–30	10
30–40	14
40–50	11
50–60	6
60–70	3

Frequency polygon

By joining the mid points of the top side of the rectangles of the histogram, we get frequency polygon. It can be drawn with or without histogram.

Example:-

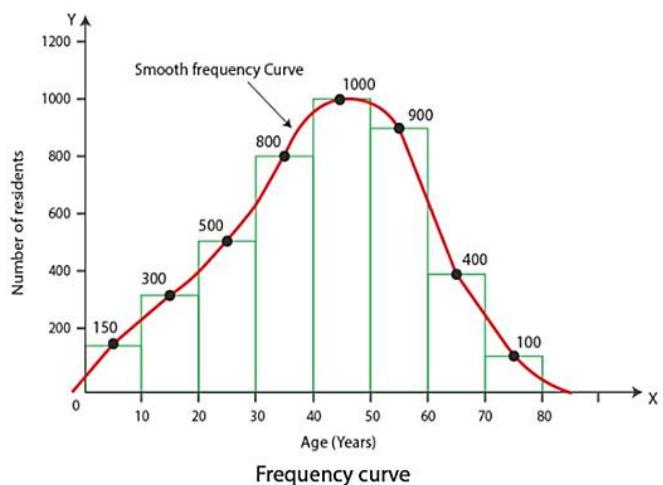

Frequency Curve

Frequency curve is obtained by joining the points of frequency polygon by freehand smooth curve.

Example:

Age (Years)	No. of Residents
0-10	150
10-20	300
20-30	500
30-40	800
40-50	1000
50-60	900
60-70	400
70-80	100

Ogives /Cumulative frequency curves

Ogives are two types

1. Less than ogive

It is the graph of less than cumulative frequencies. Less than cumulative frequencies are obtained by adding the frequency of a class to its succeeding frequencies.

2. More than ogive

It is the graph of more than cumulative frequencies. More than cumulative frequencies are obtained by adding the frequency of a class to its preceding frequencies.

Steps to draw less than ogive

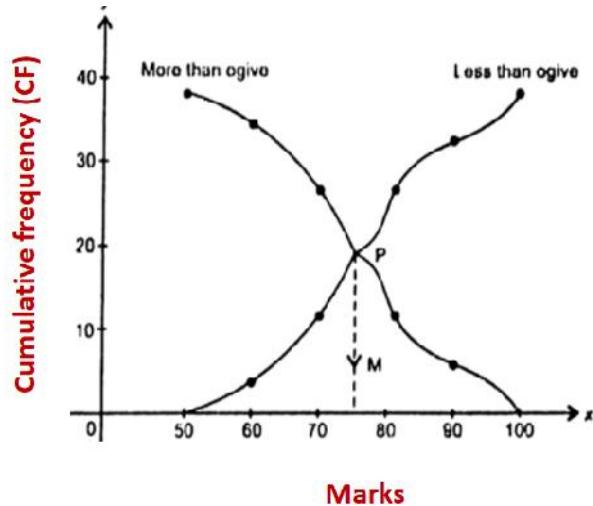
- Take cumulative frequencies (CF) along Y axis and the upper class limit on X axis
- Plot the cumulative frequencies against the upper class limit
- Connect the points with curve.

Steps to draw More than ogive

- Take cumulative frequencies (CF) along Y axis and the Lower class limit on X axis
- Plot the cumulative frequencies against the Lower class limit
- Connect the points with curve.

Example:

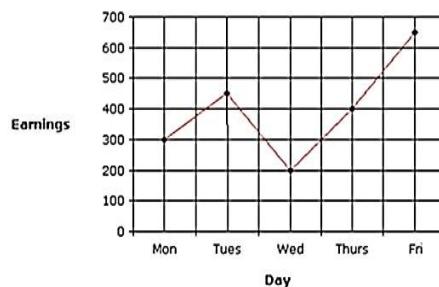
Marks	No. of students	CF (Less than)	CF (More than)
50-60	4	4	36
60-70	8	12	32
70-80	12	24	24
80-90	6	30	12
90-100	6	36	6

Arithmetic line graph

It is also known as Time series graph. The graph represents different values of variables in different time periods.

Day	Mon	Tues	Wed	Thurs	Fri
Earnings	300	450	200	400	650

CHAPTER-5

MEASURES OF CENTRAL TENDENCY

Points to Remember :-

A central tendency is a single figure that represents the whole mass of data. Arithmetic mean or mean is the number which is obtained by adding the values of all the items of a series and dividing the total by the number of items.

When all items of a series are given equal importance than it is called simple arithmetical mean and when different items of a series are given different weights according with their relative importance is known weighted arithmetic mean.

Median is the middle value of the series when arranged in ascending order.

When a series is divided into more than two parts, the dividing values are called partition values.

If a statistical series is divided into four equal parts, the end value of each part is called a quartile and denoted by ‘Q’. The first quartile or lower quartile (Q1) is that value which divides the first half of an orderly arranged series into two equal parts.

Third quartile or upper quartile (Q3) is that value which divides the latter half of an ascending orderly arranged series into two equal parts.

Mode is the value which occurs most frequently in the series, that is modal value has the highest frequency in the series.

Main purposes and functions of averages.

- 1) To represent a brief picture of data.
- 2) Comparison
- 3) Formulation of policies.
- 4) Basis of statistical analysis.
- 5) One value for all the group or series.

Essentials of a good average.

- 1) Easy to understand.
- 2) Easy to compute
- 3) Rigidly defined.
- 4) Based on all the items of series.
- 5) Capable of algebraic treatment.

Merits of Arithmetic mean

- 1) Simplicity
- 2) Certainty
- 3) Based on all values.
- 4) Algebraic treatment possible.
- 5) Basis of comparison.
- 6) Accuracy test possible.

Demerits of Arithmetic mean.

- 1) Effect of extreme values.
- 2) Mean value may not figure in the series
- 3) Misleading conclusions.
- 4) not be used in case of qualitative phenomenon.

Merits of Median

- 1) Simple measure of central tendency.
- 2) It is not affected by extreme observations.
- 3) Possible even when data is incomplete.
- 4) Median can be determined by graphic presentation of data.
- 5) It has a definite value.

Demerits of median.

- 1) Not based on all the items in the series.
- 2) Not suitable for algebraic treatment.
- 3) Arranging the data in ascending order takes much time.
- 4) Affected by fluctuations of items.

Merits of mode

- 1) Simple and popular measure of central tendency.
- 2) It can be located graphically with the help of histogram.
- 3) Less effect of marginal values.
- 4) No need of knowing all the items of series.
- 5) It is the most representative value in the given series.

Demerits of mode

It is an uncertain

- 3) It is not capable of algebraic treatment. Procedure of grouping is complex.
- 4) It is not based on all observations.

Relation among mean, median and mode $\text{Mode} = 3 \text{ median} - 2 \text{ mean}$

Location of median by graph -

By ‘Less than’ or ‘More than’ ogives method a frequency distribution series is first converted into a less than or more than cumulative series as in the case of ogives, data are presented graphically to make a ‘less than’ or ‘more than’ ogive $N/2$ item of the series is determined and from this point (on the y-axis of the graph) a perpendicular is drawn to the right to cut the cumulative frequency curve. The median value is the one where cumulative frequency curve cuts corresponding to x-axis. Less than and more than ogive curve method present the data graphically in the form of ‘less than’ and ‘more than’ ogives simultaneously. The two ogives are superimposed upon each other to determine the median value. Mark the point where the ogive curve cut each other, draw a perpendicular from that point on x-axis, the corresponding value on the x-axis would be the median value.

Plus One Statistics

Class

- f₁ = Frequency of the modal class.
f₂ = Frequency of the group succeeding the modal class
C = Class interval of mode³l class

Chapter 6

MEASURES OF DISPERSION

Dispersion is the extent to which values in a distribution differ from average of the distribution. The important measures of dispersion are:

1. Range
2. Quartile deviation
3. Mean deviation
4. Standard deviation
5. Lorenz Curve

Range (R)

Range is the difference between the Largest and Smallest value in a distribution

$$R = L - S$$

R = Range; L = Largest Value

S = Smallest Value

$$\text{Coefficient of Range} = \frac{L-S}{L+S}$$

Example 1

Calculate Range and its co-efficient from the following data.

20, 25, 29, 30, 35, 39, 41, 48, 51, 60, 70

$$R = L - S; \quad L = 70; \quad S = 20$$

$$R = 70 - 20 = 50$$

$$\text{Co-efficient of range} = \frac{L-S}{L+S} = \frac{70-20}{70+20} = \frac{50}{90} = 56$$

Quartile Deviation (QD)

Half of inter-quartile range is called Quartile deviation. It is calculated by using upper and lower quartiles: Q_3 and Q_1

$$\text{Inter-quartile range} = Q_3 - Q_1$$

$$\text{Quartile Deviation} = \frac{Q_3 - Q_1}{2}$$

Calculation of QD in an Ungrouped Data

Steps

1. Arrange the data in ascending order.
2. Find Q_1 , $Q_1 = \left(\frac{N+1}{4}\right)^{\text{th}} \text{ Item}$
3. Find Q_3 $Q_3 = 3\left(\frac{N+1}{4}\right)^{\text{th}} \text{ Item}$
4. Calculate QD $\text{QD} = \frac{Q_3 - Q_1}{2}$

Example 2

Calculate quartile deviation and co-efficient of quartile deviation from the following data.

40, 56, 80, 24, 60, 30, 100

Solution

Arrange the data in ascending order.

24, 30, 40, 56, 60, 80, 100

$$Q_1 = \left(\frac{N+1}{4}\right)^{\text{th}} \text{ Item} = \left(\frac{7+1}{4}\right)^{\text{th}} \text{ Item} = \frac{8}{4} = 2^{\text{nd}} \text{ Item} = 30$$

$$Q_3 = 3\left(\frac{N+1}{4}\right)^{\text{th}} \text{ Item} = 3\left(\frac{7+1}{4}\right)^{\text{th}} \text{ Item} = \frac{24}{4} = 6^{\text{th}} \text{ Item} = 80$$

$$Q_3 = 80$$

$$\text{QD} = \frac{Q_3 - Q_1}{2} = \frac{80 - 30}{2} = \frac{50}{2} = 25$$

$$\begin{aligned} \text{Co-efficient of Quartile deviation} &= \frac{Q_3 - Q_1}{Q_3 + Q_1} \\ &= \frac{80 - 30}{80 + 30} = \frac{50}{110} = 0.455 \end{aligned}$$

Grouped data;

Continuous Series

Steps to find QD in continuous series.

1. Find Cumulative Frequency
2. Find Q_1

$$Q_1 = \frac{N}{4}^{\text{th}} \text{ Item}; \quad Q_1 = L + \left(\frac{\frac{n}{4} - cf}{f} \right) x i$$

3. Find Q_3

$$Q_3 = \frac{3N}{4}^{\text{th}} \text{ Item}; \quad Q_3 = L + \left(\frac{\frac{3n}{4} - cf}{f} \right) x i$$

4. Calculate QD; $\text{QD} = \frac{Q_3 - Q_1}{2}$

Example 3

Calculate QD from the following table

Mark	20 – 25	25 – 30	30 – 35	35 – 40	40 - 45
No. of students	4	20	50	32	14

Solution

Mark	No. of Students (f)	Cumulative Frequency (CF)
20 – 25	4	4
25 – 30	20	24
30 – 35	50	74
35 – 40	32	106
40 – 45	14	120

$$Q_1 = \frac{N}{4}^{\text{th}} \text{ Item } \frac{120}{4} = 30^{\text{th}} \text{ Item}$$

Q_1 lies in the class 30 – 35

$$Q_1 = L + \left(\frac{\frac{n}{4} - cf}{f} \right) x I =$$

$$L = 30; \quad \frac{N}{4} = 30; \quad cf = 24; f = 50; i = 5$$

$$Q_1 = 30 + \frac{30-24}{50} \times 5 = 30 + 0.6 = 30.6$$

$$Q_3 = \frac{3N}{4}^{\text{th}} \text{ Item } \frac{3 \times 120}{4} = \frac{360}{4} = 90^{\text{th}} \text{ Item}$$

Q_3 lies in the class 35 – 40

$$Q_3 = 35 + \frac{90-74}{32} \times 5 = 35 + 2.5 = 37.5$$

$$QD = \frac{Q_3 - Q_1}{2} = \frac{37.5 - 30.6}{2} = 3.45$$

$$\text{Coefficient of QD} = \frac{Q_3 - Q_1}{Q_3 + Q_1} = \frac{37.5 - 30.6}{37.5 + 30.6} = \frac{6.9}{68.1} = 0.101$$

Standard Deviation

Standard Deviation is the square root of the mean of squared deviations from mean.

Standard deviation in an ungrouped data.

$$\sigma = \sqrt{\frac{\sum fd^2}{n}}$$

σ = Standard Deviation

$d = X - \bar{X}$

n = No. of items in the distribution

$$\text{Coefficient of SD} = \frac{\sigma}{\bar{X}} \times 100$$

Example 4

Calculate standard deviation and its co-efficient from the following data

X	d X - 24	d^2
5	-19	361
10	-14	196
25	1	1
30	6	36
50	26	676

$$\sum X = 120 \quad \bar{X} = \frac{\sum x}{N} = \frac{120}{5} = 24$$

$$\sigma = \sqrt{\frac{\sum fd^2}{n}} \quad \sum d^2 = 1270$$

$$= \sqrt{\frac{1270}{5}}; \quad \sqrt{254} = 15.937$$

$$\text{Co-efficient of QD} = \frac{\sigma}{\bar{X}} \times 100$$

$$\sigma = 15.937; \quad \bar{X} = 24$$

$$= \frac{15.937}{24} \times 100$$

$$= 66.4$$

Grouped data

Continuous series

Steps to calculate SD

1. Calculate Arithmetic mean = $\bar{X} = \frac{\sum fm}{\sum f}$
2. Find d, $d = m - \bar{X}$
3. Find d^2
4. Find fd^2 ; multiply f with d^2 column
5. Sum up the value of fd^2 column to get $\sum fd^2$
6. Sum up the values of frequency column to get $\sum f$
7. Apply the following equation to calculate SD

$$SD = \sqrt{\frac{\sum fd^2}{\sum f}}$$

Example 5

Calculate SD and its co-efficient from the following table

Mark	F	M	d $m - 35$	d^2	fd^2
10 – 20	1	15	-20	400	400
20 – 30	2	25	-10	100	200
30 – 40	3	35	0	0	0
40 – 50	2	45	10	100	200
50 – 60	1	55	20	400	400

$$\sum f = 9$$

$$\sum f m = 315$$

$$\sum fd^2 = 1200$$

$$\bar{X} = \frac{\sum fm}{\sum f} = \frac{315}{9} = 35$$

$$\sigma = \sqrt{\frac{\sum fd^2}{\sum f}} = \sqrt{\frac{1200}{9}} = \sqrt{133.34} = 11.6$$

$$\begin{aligned} \text{Coefficient of SD} &= \frac{\sigma}{\bar{X}} \times 100 = \frac{11.6}{35} \times 100 \\ &= 33.2 \end{aligned}$$

CORRELATION

സഹബന്ധം

Correlation is defined as a statistical tool used to establish the relationship between two or more variables.

ര ചരണ്ണൻ തമിലുള്ള ബന്ധം കുപിടിക്കുന്നതിന്റെ ഒരുള്ള സാംഖ്യിക ഉപകരണമാണ് സഹബന്ധം.

Types of Correlation

സഹബന്ധത്തിന്റെ തരങ്ങൾ

1. Positive Correlation പോസിറ്റീവ് സഹബന്ധം

When two variables move together in the same direction, correlation is positive.

Example: When income falls, consumption also falls.

When income rises, consumption also rises.

ര ചരണ്ണൻ മുല്യം ഒരേ ദിശയിൽ ചലിക്കുന്നോൾ സഹബന്ധം പോസിറ്റീവ് ആയിരിക്കും.

ഉദാ:- വരുമാനം കൂടുന്നോൾ ഉപഭോഗം കൂടുന്നു.

വരുമാനം കുറയുന്നോൾ ഉപഭോഗം കുറയുന്നു.

2. Negative Correlation - നെഗറ്റീവ് സഹബന്ധം

When the two variables move in opposite direction, correlation is negative.

Example:- When price rises, demand falls.

When price falls, demand rises.

ര ചരണ്ണൻ മുല്യങ്ങൾ വിപരീത ദിശയിൽ ചലിക്കുന്നോൾ സഹബന്ധം നെഗറ്റീവ് ആയിരിക്കും.

ഉദാ:- വില കൂടുന്നോൾ ഡിമാൻഡ് കുറയുന്നു.

വില കുറയുന്നോൾ ഡിമാൻഡ് കൂടുന്നു.

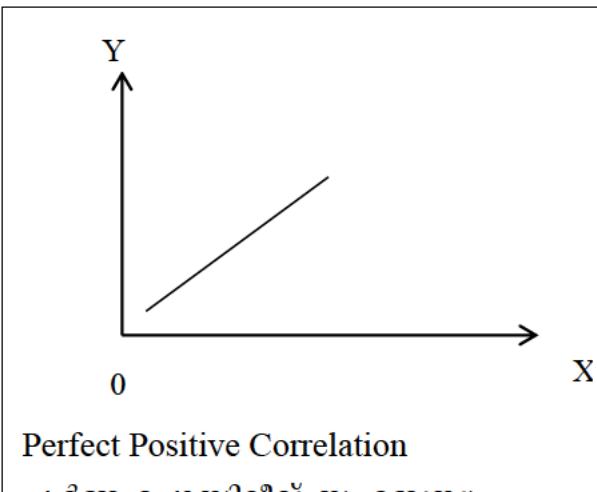
Positive Correlation പോസിറ്റീവ് സഹബന്ധം	Negative Correlation നെഗറ്റീവ് സഹബന്ധം
Income and Demand	Price and Demand
Hardwork and success	sale of ice cream and temperature
വരുമാനവും ഡിമാൻഡും	വിലയും ഡിമാൻഡും
ഹാർഡ് വർക്കും വിജയവും	രഹസ്യക്രീമിന്റെ വിൽപ്പനയും ഉള്ളശ്ശമാവും

Techniques for measuring Correlation

സഹബന്ധം അളക്കുന്നതിനുള്ള സങ്കേതങ്ങൾ

1. Scatter Diagram
പ്രകീർണ്ണ ആരോവ രീതി
2. Karl Pearson's Co-efficient of Correlation
കാർപ്പിയേർസൺ സഹബന്ധ ഗുണാകം
3. Spearman's Rank Correlation
സ്പീയർമാൻ റാങ്ക് സഹബന്ധം

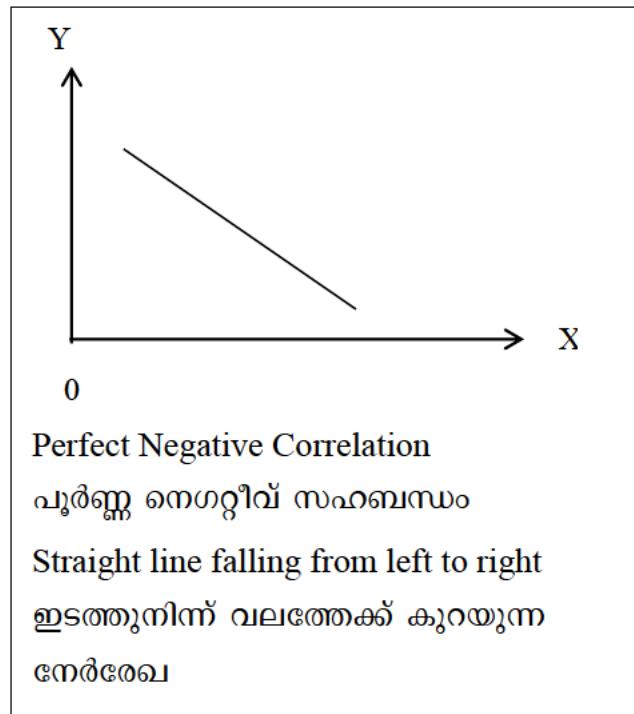
Scatter Diagram

Perfect Positive Correlation

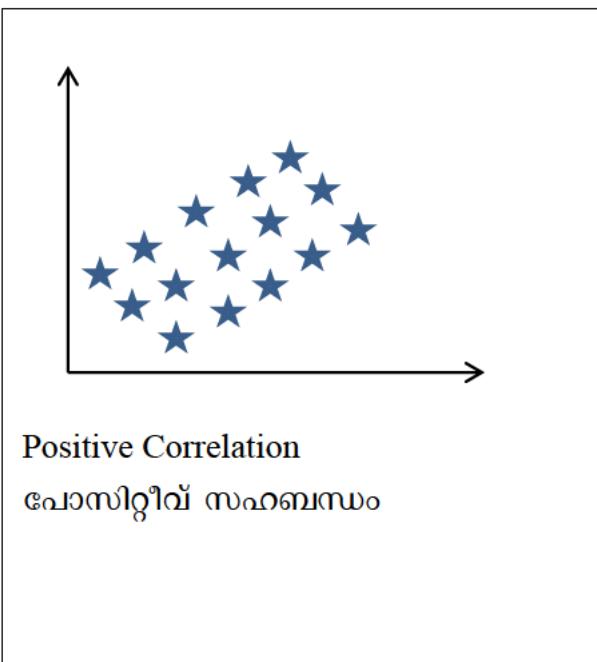
പൂർണ്ണ പോസിറ്റീവ് സഹബന്ധം
Straight line rising from left to right
ഇടത്ത് നിന്ന് വലത്തേക്ക് വർദ്ധിക്കുന്ന
അന്തരോവ

പ്രകീർണ്ണ ആരോവ രീതി

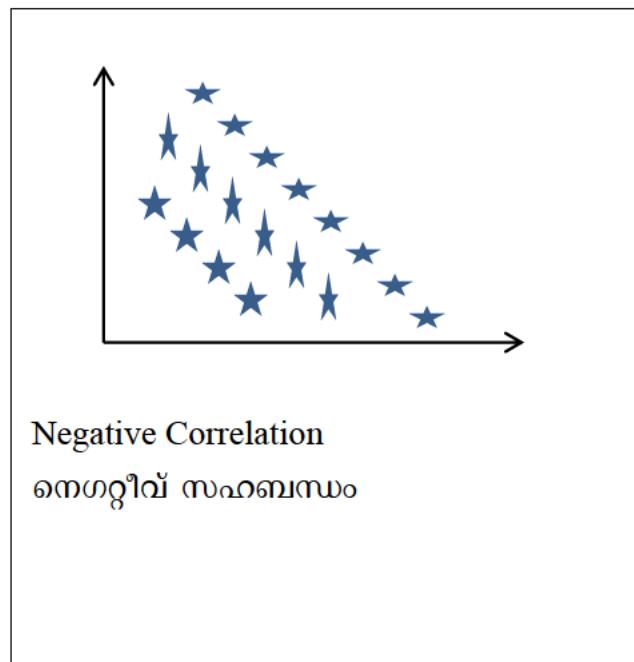
Perfect Negative Correlation

പൂർണ്ണ നെഗറ്റീവ് സഹബന്ധം
Straight line falling from left to right
ഇടത്തുനിന്ന് വലത്തേക്ക് കുറയുന്ന
അന്തരോവ

Positive Correlation

പോസിറ്റീവ് സഹബന്ധം

Negative Correlation

നെഗറ്റീവ് സഹബന്ധം

Karl Person's Coefficient of correlation

കാർ പിയേഴ്സൻറ് സഹബന്ധ ഗുണാകം

$$r = \frac{\sum xy}{\sqrt{\sum x^2} \sqrt{\sum y^2}}$$

$$x = X - \bar{X} \qquad \bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

$$y = Y - \bar{Y} \qquad \bar{Y} = \frac{\sum Y}{N}$$

Example :

Calculate Karl Pearson's Co-efficient of Correlation

കാർ പിയേഴ്സൻറ് സഹബന്ധ ഗുണാകം കുപിടിക്കുക.

X : 25   22   28   30   20   38   24   23   18   12

Y : 20   25   22   28   19   31   27   24   30   24

Solution

X	x (X- $\bar{X}$)	x^2	Y	y (Y- $\bar{Y}$)	y^2	xy
25	$25-24 = 1$	1	20	$20-25 = -5$	25	-5
22	$22-24 = -2$	4	25	$25-25 = 0$	0	0
28	4	16	22	-3	9	-12
30	6	36	28	3	9	18
20	-4	16	19	-6	36	24
38	14	196	31	6	36	84
24	0	0	27	2	4	0
23	-1	1	24	-1	1	1
18	-6	36	30	5	25	-30
12	-12	144	24	-1	1	12
$\sum x = 240$		$\sum x^2 = 450$	$\sum Y = 250$		$\sum y^2 = 146$	$\sum xy = 92$

Plus One Statistics

Firstly we have to find out $\bar{X}$

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N} = \frac{240}{10} = 24$$

അത്യം $\bar{X}$ രെറ്റ് മുല്യം കാണണം.

Then the value of x (small x) has to be found $x = X - \bar{X}$

ഇനി x (ചെറിയ x) രെറ്റ് മുല്യം കാണണം

Then value of $\bar{Y}$ has to be found

$$\bar{Y} = \frac{\sum Y}{N} = \frac{250}{10} = 25$$

ഇനി $\bar{Y}$ രെറ്റ് മുല്യം കാണണം

$$r = \frac{\sum xy}{\sqrt{\sum x^2} \sqrt{\sum y^2}}$$

$$= \frac{92}{\sqrt{450} \times \sqrt{146}}$$

$$= \frac{92}{256.32} = 0.358$$

(Positive Correlation പോസിറ്റീവ് സഹബന്ധം)

Value of Correlation (r) സഹബന്ധത്തിരെ മുല്യം (r)	Nature of Correlation സഹബന്ധത്തിരെ സഭാവം
+1	Perfect Positive Correlation പൂർണ്ണ പോസിറ്റീവ് സഹബന്ധം
-1	Perfect Negative Correlation പൂർണ്ണ നെഗറ്റീവ് സഹബന്ധം
0	No Correlation സഹബന്ധമില്ല
Greater than '0' but less than 1 പൂജ്യത്വത്തോൾ കൂടുതലും ഒന്നിനെ കാശ് കുറവും	Positive Correlation പോസിറ്റീവ് സഹബന്ധം
Less than '0' but greater than -1 പൂജ്യത്വത്തോൾ കുറവും നെഗറ്റീവ് ഒന്നിനേക്കാൾ കൂടുതലും	Negative Correlation നെഗറ്റീവ് സഹബന്ധം

Spearman's Rank Correlation

സ്പിയർമാരെ റാങ്ക് സഹബന്ധം

$$r = 1 - \frac{\sum X^2}{N(N^2-1)}$$

Plus One Statistics

D= Difference of the two rank (R₁-R₂)

ര റാങ്കുകളുടെ വ്യത്യാസം

N = Number of observation

റാങ്കുകളുടെ എണ്ണം

Following are the ranks given by two judges to 10 participants. Calculate Rank Correlation

ര ജയജിമാർ 10 മത്സരാർത്ഥികൾക്ക് നൽകിയ റാങ്ക് ആണ് താഴെ നൽകിയിരിക്കുന്നത്. റാങ്ക് സഹബന്ധം കുപിടിക്കുക

Judge I :   2   1   3   8   4   10   5   7   6   9

Judge II :   3   2   4   6   1   8   7   9   5   10

Rank I R₁	Rank II R₂	D= R₁ – R₂	D²
2	3	–1	1
1	2	–1	1
3	4	–1	1
8	6	2	4
4	1	3	9
10	8	2	4
5	7	–2	4
7	9	–2	4
6	5	1	1
9	10	–1	1
			$\sum D^2 = 30$

$$\begin{aligned}
 r &= 1 - \frac{6\sum D^2}{N(N^2-1)} \\
 &= 1 - \frac{6 \times 30}{10(10^2-1)} \\
 &= 1 - \frac{180}{10 \times (100-1)} \\
 &= 1 - \frac{180}{10 \times 99} \\
 &= 1 - \frac{180}{990} \\
 &= 0.818
 \end{aligned}$$

=====

If ranks are not given

രാകുകൾ തന്നെ രേഖയിൽ

5 വിദ്യാർത്ഥികൾക്ക് ഇക്കണ്ണാമിക്സ്, ഹിസ്റ്ററി എന്നീ വിഷയങ്ങളിൽ ലഭിച്ച മാർക്ക് താഴെ നൽകിയിരിക്കുന്നു. രാങ്ക് സഹബന്ധം കുപിടിക്കുക.

Example: The following are the marks obtained by 5 students in Economics and History. Find the rank correlation.

Economics : 60   58   70   75   65

History :   72   65   55   70   66

Economics	R ₁	History	R ₂	D=R ₁ -R ₂	D ²
60	4	72	1	3	9
58	5	65	4	1	1
70	2	55	5	-3	9
75	1	70	2	-1	1
65	3	66	3	3	0
					20

$$\begin{aligned}
 r &= 1 - \frac{6\sum D^2}{N(N^2-1)} \\
 &= 1 - \frac{6 \times 20}{5(5^2-1)} \\
 &= 1 - \frac{120}{5 \times 24} \\
 &= 1 - \frac{120}{120} \\
 &= 1 - 1 \\
 &= 0 \\
 &=
 \end{aligned}$$

The value of correlation lies in between +1 and -1

സഹബന്ധത്തിന്റെ മുല്യം +1 നും -1 നും ഇടയിലായിരിക്കും.

Chapter 8

INDEX NUMBERS

Index Number:-It is a statistical device used to measure the relative change in the magnitude of a group of related variables in different situations.

CHARACTERISTICS OF INDEX NUMBER

- Index Number is specialised averages.
- It involves the computation of average value of a phenomenon.
- It measures the net change in a group of related variables.
- It measures the effect of change over a period of time.

Simple Average Price Index

$$P_{01} = \frac{\sum P_1}{\sum P_0} \times 100$$

P₀₁=Price Index, P₁ = Price of commodity in the current year, P₀ = Price of commodity in the base year.

Weighted aggregative Price Index

The index number computed after assigning due to different items under study is called Weighted Index Number. They are two types,

1. LASPEYRES METHOD

$$P_{01} = \frac{\sum P_1 q_0}{\sum P_0 q_0} \times 100$$

2. PAASCHE'S METHOD

$$P_{01} = \frac{\sum P_1 q_1}{\sum P_0 q_1} \times 100$$

Simple Average Price Relative Method.

$$P_{01} = \Sigma \frac{P_1}{P_0} \times 100/N \quad \text{Here } N = \text{Number of commodities}$$

CONSUMER PRICE INDEX (CPI)

The consumer price index measures the average change in retail price. It intends to represent the average change in the prices paid by the ultimate consumer for a specified quantity of goods and services over a period of time. The consumer Price Index Numbers or Price of Living Index Numbers. The following formula is used for calculating CPI.

$$CPI = \frac{\Sigma WR}{\Sigma W} \quad R = \frac{P_1}{P_0} \times 100$$

Uses of CPI in Economics

- To determine the purchasing power of money.
- To determine real wages.
- To deflate income and value series in National Accounts.
- To negotiate wage and wage contracts.
- To adjust wage or components of wage like DA.
- To help the Government in formulation of wages policy, price policy, taxation etc...

WHOLESALE PRICE INDEX (WPI)

The wholesale price index number indicates the changes in the general price level. It shows price changes for all commodities sold without any reference to consumer category. In India 2011-12 is taken as the base year for construction of WPI.

INDUSRIAL PRODUCTION INDEX (IPI)

It measures changes in the level of industrial production comprising many industries. It includes the production of the public and private sector. In India 2004-05 is taken as the base year for the construction of IPI.

Agricultural Production Index (API):- This index is the weighted Average of quantity relatives

Human Development Index (HDI)

HDI is a composite of three variables namely Life expectancy, Educational attainment and Standard of Living.

SENSEX:- It is the short form of Bombay Stock Exchange Sensitive Index. 1978-79 is taken as the base year. It is the bench mark of index for the India stock market. It consists of 30 stocks represented by 13 sectors of the economy. A rise in Sensex indicates that the market is doing well. It is oldest index in the country.

NIFTY:- It is the Index number of National Stock Exchange. It comprises of 50 companies from 24 different sectors.

Issues In The Construction of An Index Number:- The major problems associated with the construction of index numbers are ;

1. Purpose of index numbers.
- 2) Choice of commodities and number of items.

Plus One Statistics

- 3) Selection of base year and current year.
- 4) Collection of data relating to price and quantities.
- 5) Choice of price.
- 6) Selection of an average.
- 7) Interpretation of the index.

Importance Of Index Numbers In Economics

1. For policy making.
2. Wage negotiation.
3. Formulation of income policy.
4. To measure the rate of inflation.
5. To know the change in industrial production.

Use of Statistical Tools

What is a project?

Project means any plan or programme that includes the study of a particular problem, its analysis and solution.

Steps towards making a project

1. Identifying a problem or an area of study

The first step to prepare a project is identifying a problem for study. The purpose of the study should be clearly stated. Problems like poverty, availability of drinking water problems, unemployment etc. may be considered for a project.

2. Choice of target group

The second step is to identify and choose the group from which data are to be collected. If the project is related to drinking water, urban and rural population forms a target group.

3. Collection of data

Data can be collected by using different methods like personal interview, mailing questionnaire, telephone interview etc. Primary and secondary sources are available for this purpose. The objective of survey determines which sources to be selected for the collection of data.

4. Organisation and Presentation of data

The next step is to organize and present data in a systematic manner. The collected data can be presented in the form of tables, graphs, diagrams etc.

5. Analysis and interpretation

Averages, measures of dispersion, correlation etc.. are the important statistical tools for analysis and interpretation.

6. Conclusion

It is the last step. Based on the result, we can predict the future and give suggestions for policy making

7. Bibliography

Bibliography represents the secondary sources of data used in the study.

Structure of a Project Report

Plus One Statistics

A standard project report should have certain essential elements. Such as;

1. Introduction
2. Statement of the problem
3. Objectives
4. Methodology
5. Analysis
6. Limitations
7. Conclusion

Chapter 1

Introduction to Statistics for Economics

എന്താണ് സാമ്പത്തികശാസ്ത്രം?

- സാധാരണ മനുഷ്യർ ജീവിതവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട വ്യവഹാരത്തിൽ പഠനം -

Alfred Marshal

എന്തുകൊണ്ട് സാമ്പത്തിക ശാസ്ത്രം?

- അനന്തമായ മനുഷ്യ ആവശ്യങ്ങൾ
- ദുർലഭമായ വിഭവങ്ങൾ
- ഭാർലഭ്യമായ സമത്വകൾ
- വിഭവങ്ങൾ ഇതര ഉപയോഗങ്ങൾ ഉണ്ട്
- സമ്പത്ത് മറ്റു പല ആവശ്യങ്ങൾക്കായി ഉപയോഗിക്കുന്നു
- തിരഞ്ഞെടുപ്പിൽ പ്രശ്നം നിലകൊള്ളുന്നു.

ആയതിനാൽ

മനുഷ്യർ എന്നിമറ്റ ആവശ്യങ്ങളും അവ നിരോധിപ്പിക്കാവശ്യമായ ദുർലഭവും വിവിധ ആവശ്യങ്ങൾക്ക് ഉപയോഗിക്കാവുന്നതുമായ വിഭവങ്ങളും തമിലുള്ള ബന്ധമെന്ന നിലയിൽ മനുഷ്യർ പെരുമാറ്റത്തക്കുറിച്ച് പരിക്കുന്ന സാമൂഹ്യശാസ്ത്രമാണ് സാമ്പത്തികശാസ്ത്രം.

അടിസ്ഥാന സാമ്പത്തിക പ്രവർത്തനങ്ങൾ

ഉൽപാദനം, ഉപയോഗം, വിതരണം എന്നിവ

സ്ഥിതിവിവരശാസ്ത്രത്തിൽ അർത്ഥം

സ്ഥിതിവിവരശാസ്ത്രത്തെ ഏകവചന നാമത്തിലും ബഹുവചനനാമത്തിലും വിവരിക്കാം.

ഏകവചനനിർവ്വചനം

സ്ലാറിസ്റ്റിക്സ് ഡാറ്റകളുടെ (ഭത്തങ്ങളുടെ) ശേഖരണം, വർഗ്ഗീകരണം, വിഭജനം, അവതരണം, അപഗ്രാമനം എന്നിവക്കായി സ്പീക്കർച്ചിട്ടുള്ള വിവിധ രീതികളെ സൂചിപ്പിക്കുന്നു.

ബഹുവചന നിർവ്വചനം

സ്ഥിതിവിവരശാസ്ത്രം പരിമാണാത്മകവിവരങ്ങളെ (ഭത്തങ്ങൾ) സൂചിപ്പിക്കുന്നു.

സാമ്പത്തിക ഭത്തങ്ങൾ

രണ്ടുവിധം

1. പരിമാണാത്മക ദത്തങ്ങൾ

അളക്കാൻ കഴിയുന്ന ചില സ്വഭാവസവിശേഷതകളുടെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ ദത്തങ്ങളെ വർഗ്ഗീകരിക്കുന്നു.

ഉദാ: ഉയരം, ഭാരം, വരുമാനം, വില നികുതി മുതലായവ

2. ഗുണാത്മക ദത്തങ്ങൾ

സംഖ്യാപരമായി പ്രകടിപ്പിക്കാൻ കഴിയാത്ത ദത്തങ്ങൾ.

ഉദാ: സൗന്ദര്യം, സത്യസന്ധി, ബുദ്ധി, സ്വഭാവം, മനോഭാവം, മുതലായവ.

എതാൻ സ്ഥിതിവിവരങ്ങൾ ചെയ്യുന്നത്

(സാമ്പത്തികശാസ്ത്രത്തിൽ സ്ഥിതിവിവരങ്ങൾത്തിന്റെ പ്രാധാന്യം)

- സാമ്പത്തികവസ്തുകളെ കണിഗമായും കൃത്യമായും അവതരിപ്പിക്കാൻ സഹായിക്കുന്നു.
- ബൃഹത്തായ ദത്തങ്ങളെ ഏതാനും സംഖ്യകളിലേക്ക് ചുരുക്കാൻ സഹായിക്കുന്നു.
- സാമ്പത്തികപ്രശ്നങ്ങളെ മനസ്സിലാക്കാൻ സഹായിക്കുന്നു.
- സാമ്പത്തിക പ്രശ്നങ്ങളുടെ കാരണങ്ങളെ കണ്ടെത്താൻ സഹായിക്കുന്നു.
- ഉചിതമായ സാമ്പത്തിക നയങ്ങൾ രൂപീകരിക്കാൻ സഹായിക്കുന്നു.
- വ്യത്യസ്തമായ സാമ്പത്തിക ഘടകങ്ങൾ തമിലുള്ള ബന്ധം മനസ്സിലാക്കുവാൻ സഹായിക്കുന്നു.
- പദ്ധതികളും നയങ്ങളും ആവിഷ്കരിക്കാൻ സഹായിക്കുന്നു.

സ്ഥിതിവിവരങ്ങൾത്തിന്റെ പ്രധാന പരിമിതികൾ

- വ്യക്തിനിഷ്ഠമായ ഘടകങ്ങളെ പ്രതിപാദിക്കുന്നില്ല
- പരിമാണാത്മക ദത്തങ്ങളെ മാത്രമേ കൈകാര്യം ചെയ്യുന്നുള്ളൂ.
- ഫലങ്ങൾ കൃത്യമാവണമെന്നില്ല.
- സ്ഥാറ്റിസ്റ്റിക്സിനെ ദുരുപ്പയോഗം ചെയ്യപ്പെട്ടാം.

Chapter 2

ഭത്ത ശേഖരണം

ശരിയായ വിവരങ്ങൾ കൊണ്ടു മാത്രമേ വ്യക്തമായ തീരുമാനങ്ങൾ എടുക്കാൻ സാധിക്കുകയോള്ളു. ഒരു വിഷയത്തെ കുറിച്ച് അറിയാൻ പോ ആവശ്യമായ വിവരങ്ങൾ ശേഖരിക്കുന്നതിനുള്ള മാർഗ്ഗമാണ് ഭത്തശേഖരണം. ഭത്തകളുടെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ മാത്രമേ ശരിയായ വിവര വിശകലനത്തിന് സാധ്യമാകു.

ഭത്തങ്ങളുടെ ഉറവിടങ്ങൾ

I ബാഹ്യഉറവിടം: ബാഹ്യ ഉറവിടങ്ങളെ മുന്നായി തരംതിരിക്കാം

1) പ്രാധാന്യമുണ്ടായ ഭത്തങ്ങൾ

ഒരു അനേകാംഗ ആദ്യമായി ശേഖരിക്കുന്ന ഭത്തങ്ങളാണ് പ്രാധാന്യമുണ്ടായ ഭത്തങ്ങൾ. ഈ മാലിക ഭത്തങ്ങളാണ്.

2) ദിതീയ ഭത്തങ്ങൾ

വിശകലനത്തിനായി ആരൈകിലും ശേഖരിച്ച ഭത്തങ്ങളെ വീണ്ടും ഉപയോഗ പ്ലാറ്റഫോർമുകയാണെങ്കിൽ അവ ദിതീയ ഭത്തങ്ങളാണ്. ഈ മാലിക ഭത്തങ്ങളും, പ്രസിദ്ധീകരിച്ചതോ അല്ലാത്തതോ ആകാം.

3) ത്രിതീയ ഭത്തങ്ങൾ

ദിതീയ ഭത്തങ്ങളിൽ നിന്നും വേർത്തിരിച്ച് ശുദ്ധീകരിച്ചെടുക്കുന്നവയാണ് ഈ.

II ആന്തരിക ഉറവിടങ്ങൾ

ഗവൺമെന്റ്, ബിസിനസ്സ് സ്ഥാപനങ്ങൾ, അന്താരാഷ്ട്ര എജൻസികളും സ്ഥാപനങ്ങളും ധാരാളം വിവരങ്ങൾ പുറത്തു വിടാറു് ഈയെ ആന്തരിക ഉറവിടങ്ങൾ എന്ന് പറയുന്നു.

പ്രാധാന്യമുണ്ടായ ശേഖരിക്കാനുള്ള മാർഗ്ഗങ്ങൾ

1. വ്യക്തിപരമായ അഭിമുഖം

ഈ രീതിയിൽ ആരിൽ നിന്നാണോ വിവരങ്ങൾ ശേഖരിക്കേത് അയാളുമായി നേരിട്ട് സംസാരിച്ച് വിവരങ്ങൾ ശേഖരിക്കുന്നു

ശുണ്ണങ്ങൾ

1. വിശ്വസനീയമായ വിവരങ്ങൾ ലഭിക്കും
2. അനുബന്ധ വിവരങ്ങൾ ശേഖരിക്കാം
3. മാലികമായ ഭത്തങ്ങൾ ശേഖരിക്കാം
4. ആർവ്വാവും അഭിമുഖം സാധ്യത ഒഴിവാക്കാം

വോഷങ്ങൾ

1. സാമ്പത്തിക നഷ്ടം കുടുതലാണ്
2. സമയം കുടും
3. വലിയൊരു പ്രദേശത്തിന് ആനുയോജ്യമല്ല,
4. പരിശീലനമില്ലാത്ത അനേഷണമാണെങ്കിൽ ശരിയായ വിവരങ്ങൾ ലഭിക്കുകയില്ല.

2. ടെലഫോൺ അഭിമുഖം

ടെലിഫോൺ മുവേച വിവര ഭാതാകളുമായി നേരിട്ട് സംസാരിച്ച് വിവരങ്ങൾ ശേഖരിക്കുന്ന രീതി യാണിൽ. വലിയ പണച്ചുലവില്ലാതെ വിവരങ്ങൾ ശേഖരിക്കാൻ ഇതു മുവേച സാധിക്കും.

3. തപാൽ മുവേനയുള്ള ചോദ്യാവലി

മുൻകുട്ടി തയ്യാറാക്കിയ ഒരു ചോദ്യാവലി തപാൽ മുവേച വിവരങ്ങാബിനു അയച്ച കൊടുത്ത് വിവരം ശേഖരിക്കുന്ന രീതിയാണിൽ. വളരെ വലിയ പ്രദേശത്ത് കുറഞ്ഞ ചെലവിൽ വിവരങ്ങൾ ശേഖരിക്കാൻ ഇത് സഹായിക്കും. വിവരം നൽകുന്നയാൾ സാക്ഷരനായാൽ മത്തേരെ ഇത് സാധ്യമാകു.

4. നേരിട്ടില്ലാതെയുള്ള വാമോഴി അനേഷണം

ഈ രീതിയിൽ അനേഷകൾ വിവരങ്ങൾ നൽകാൻ കഴിവുള്ള ഒരു മുന്നാം കക്ഷിയുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് വിവരങ്ങൾ ശേഖരിക്കുന്നു. വിവര ഭാതാവുമായി നേരിട്ട് ബന്ധപ്പെടാൻ കഴിയാത്ത സാഹചര്യത്തിലാണ് ഈ രീതി ഉപയോഗിക്കുക.

5. പത്ര പ്രവർത്തകരിൽ നിന്നുള്ള വിവരങ്ങൾ

ഈ രീതിയിൽ വിവരങ്ങൾ ശേഖരിക്കാൻ അനേഷകൾ വിവിധ പ്രദേശങ്ങളിൽ പ്രാദേശിക ലേവകമാരെ നിയമിക്കുന്നു. ഇവർ ആവശ്യമായ വിവരം ശേഖരിച്ച് അനേഷകനു കൈമാറുന്നു

Qualities of a good questionnaire

നല്ലാരു ചോദ്യാവലിക്ക് വേണ്ട ഗുണങ്ങൾ

1. ചോദ്യങ്ങൾ വളരെ ചെറുതായിരിക്കണം
2. പൊതുവായ ചോദ്യത്തിൽ തുടങ്ങി പ്രത്യേക ചോദ്യത്തിൽ അവസാനിപ്പിക്കണം
3. ചോദ്യം ചുരുങ്ങിയതും, കൂട്ടുവുമായിരിക്കണം
4. ദയാർത്ഥമുള്ള ചോദ്യങ്ങൾ പാടില്ല
5. ഉത്തരത്തിലേക്ക് കൂടു നൽകുന്ന ലീഡിങ്ങ് ചോദ്യങ്ങൾ ആകരുത്

ദിതീയ ദത്തങ്ങളുടെ ശേഖരണം

*** പ്രസിദ്ധീകരിച്ച ഉറവിടങ്ങൾ**

- കേന്ദ്ര സംസ്ഥാന ഗവൺമെന്റുകളുടെ ഒരേയൊഴിക പ്രസിദ്ധീകരണങ്ങൾ
- ഐക്യരാഷ്ട്ര സംഘടന, വിദേശ ഗവൺമെന്റുകൾ, മറ്റു അന്താരാഷ്ട്ര സംഘടനകൾ എന്നിവരുടെ പ്രസി ഡീകരണങ്ങൾ
- തൊഴിലാളി സംഘടന, ബിസിനസ്സ് സ്ഥാപനങ്ങൾ, ബാങ്കുകൾ എന്നിവ രൂടെ പ്രസിദ്ധീകരണങ്ങൾ
- ഗവേഷകരുടെയും, വിദഗ്ധരുടെയും റിപ്പോർട്ടുകൾ

*** പ്രസിദ്ധീകരിക്കാത്ത ഉറവിടങ്ങൾ**

ഗവൺമെന്റ്, സ്കാറ്റ് സ്ഥാപനങ്ങൾ, ഗവേഷകൾ എന്നിവരെല്ലാം ശേഖരിച്ച പ്രസിദ്ധീകരിക്കാത്ത തത്ത്വങ്ങളും ദിതീയ ദത്ത ശേഖരണത്തിൽ ഉപയോഗപ്പെടുത്താം.

സമഷ്ടി/സമുച്ചയം

പോപുലേഷൻ എന്നാൽ ജനസംഖ്യ എന്നാണ് അർത്ഥം എന്നാൽ സാംഖ്യകത്തിൽ മറ്റാരു അർത്ഥത്തിലാണ് ഈ പദം ഉപയോഗിക്കുന്നത്. ഒരു അനേകം സാമ്പത്തിക വേണ്ടി വിവരങ്ങൾ ശേഖരിക്കേണ്ടതം സമൂഹത്തെ സമഷ്ടി എന്ന് പറയുന്നു. ഇതിൽ ഒരു അനേകം സാമ്പത്തിക വിഷയങ്ങളും ഉൾപ്പെടും.

സെൻസസ് സർവ്വേ : സമഷ്ടിയിലെ എല്ലാ വിഷയങ്ങളും ഇന്നു തിരിച്ചുള്ള പഠനം സെൻസസ് സർവ്വേഎന്ന് പറയുന്നു.

സുഖങ്ങൾ

1. കുടുതൽ വിശ്വാസ്യത ഉായിരിക്കും
2. തെറ്റുകൾ സംഭവിക്കുകയില്ല
3. വിവരങ്ങൾ തുടർ പഠനത്തിന് ഉപയോഗിക്കാം

ദോഷങ്ങൾ

1. സാമ്പത്തിക നഷ്ടം
2. സമയ നഷ്ടം
3. ധാരാളം ഉദ്യോഗസ്ഥരെ ആവശ്യമുണ്ട്
4. തെറ്റുകൾസംഭവിക്കാം

സാമ്പിൾ സർവ്വേ

എല്ലാ സാഹചര്യങ്ങളിലും സെൻസസ് മാതൃകയിലുള്ള ഒരു സർവ്വേ ആവശ്യമില്ല പകരം സാമ്പിൾ എടുത്ത് പറിക്കുകയും തീരുമാനത്തിൽ എത്തുകയും ചെയ്യുന്നു. ഇങ്ങനെ പഠനത്തിനു കീഴിൽവരുന്ന സമഷ്ടിയുടെ സവിശേഷതകൾ പ്രതിനി ധാനം ചെയ്യുന്ന സാമ്പിൾ എടുത്തുകൊണ്ട് നിർവ്വഹിക്കുന്ന സർവ്വേയെ സാമ്പിൾ സർവ്വേ എന്ന് പറയുന്നു.

ഗുണങ്ങൾ

1. സാമ്പത്തിക ലാഭം
2. സമയലാഭം
3. വിശദസന്നിധിമായ ഫലങ്ങൾ
4. കുറഞ്ഞ ഉദ്ദോഗസ്ഥമാർമ്മം.

ദ്രോഷങ്ങൾ

1. ലഭിക്കുന്ന വിവരങ്ങൾ പുർണ്ണമായി ശേരിയാക്കണമെന്നില്ല.
2. വിവരങ്ങളിൽ വ്യക്തത ഉാകില്ല
3. തെറ്റ് വരാനുള്ള സാധ്യത കുടുതലാണ്

സാംസ്കാരിക രീതികൾ

A യാദ്യശ്രീക സാംസ്കാരികൾ

സമഷ്ടിയിലെ എല്ലാ യൂണിറ്റുകളും സാമ്പിളായി തെരഞ്ഞെടുക്കുന്നതിനുള്ള തുല്യമായ അവസരമുണ്ടാക്കുന്ന രീതിയാണിത്. അനേകക്കണ്ണ് വ്യക്തി താൽപര്യം ഇവിടെ സാമ്പിൾ തെരഞ്ഞെടുപ്പിനെ സ്വാധീനിക്കുകയില്ല. ഇവിടെ രണ്ട് രൂപത്തിൽ സാമ്പിൾ തെരഞ്ഞെടുക്കാം

1. ഭാഗ്യക്കുറി രീതി

എറ്റവും പ്രചാരമുള്ള വളരെ ലളിതമായ രീതിയാണിത്. ഈ രീതിയിൽ എല്ലാ യൂണിറ്റുകൾക്കും ഒരു പേപ്പർ കഷ്ണത്തിൽ നന്ദി നൽകുകയോ, പേരുന്തുകുകയോ ചെയ്യും. ഈ പേപ്പറുകളെല്ലാം ഒരേ രൂപത്തിൽ മടക്കി ഒരു പാത്രത്തിൽ ഇടുന്നു ശേഷം ആവശ്യമുള്ള സാമ്പിൾ തെരഞ്ഞെടുക്കുന്നു.

2. യാദ്യശ്രീക സംഖ്യാരീതി

യാദ്യശ്രീക സംഖ്യകളുടെ പലതരത്തിലുള്ള പട്ടികകൾ ലഭ്യമാണ്. ഈ പട്ടിക കളുടെ എവിടെനിന്നും സാമ്പിൾ ശേഖരിക്കാം. ഏതൊരു വരി, നിര, പേജ് അല്ലെങ്കിൽ പോയിന്റ് എന്നിങ്ങനെ എവിടെ നിന്ന് വേണമെങ്കിലും തുടങ്ങാം. 5000 ത്തിൽ നിന്നും 100 ആക്കെ തെരഞ്ഞെടുക്കാൻ ആദ്യം 1 മുതൽ 5000 വരെ നന്ദി നൽകുന്നു. ശേഷം

യാദ്യശിക്കസംഖ്യാ പട്ടികയുടെ ഏതെങ്കിലും പേജ് എടുത്തിട്ടുള്ള ഏതെങ്കിലും ദിശയിൽ 5000 ത്തിൽ താഴെയുള്ള 100 നമ്പർ തെരഞ്ഞെടുക്കുന്നു.

B യാദ്യശിക്കമല്ലാത്ത സാംഗ്ലിഞ്ച്

സാമ്പിൾ തെരഞ്ഞെടുക്കുന്നതിനായി സമഷ്ടിയിലെ എല്ലാ യൂണിറ്റുകൾക്കും തുല്യ അവസരം നൽകാത്ത രീതിയാണ്. യാദ്യശിക്കമല്ലാത്ത സാംഗ്ലിഞ്ച്. ഇവിടെ സാമ്പിളായി ഏതെല്ലാം തെരഞ്ഞെടുക്കണം എന്നത് അനോഷ്കൻ്റെ വിവേചന ബുദ്ധി യേയും താൽപര്യത്തെയും അടിസ്ഥാനമാക്കിയാണ്.

Chapter 3

ദത്തങ്ങളെ തരം തിരിക്കൽ

ഒരു പോലെയുള്ളതോ, സാമ്യമുള്ളതോ അയ ദത്തങ്ങളെ ഒരു ശൃംഗാരിക്രമീകരിക്കുന്നതിനെയാണ്. ദത്തങ്ങളെ തരംതിരിക്കൽ എന്ന് പറയുന്നത്. പെട്ടുപാടിക്കാനും, മനസ്സിലാക്കാനും, താരതമ്യം ചെയ്യാനും ഇതിലൂടെ സാധിക്കും.

പല തരത്തിലുള്ള തരംതിരിവ്

1. ഭൂമിശാസ്ത്രപരം

ഭൂമിശാസ്ത്രപരമായ പ്രത്യേകതകളുടെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ ദത്തങ്ങളെ തരംതിരിക്കുകയാണെങ്കിൽ ഇതിനെ ഭൂമിശാസ്ത്രപരമായ തരംതിരിവ് എന്ന് പറയുന്നു. ഇന്ത്യയിൽ ജനസംഖ്യയുടെയും കൂഷിയുടെയും തരംതിരിവ് ഇവ രൂപത്തിലാണ്.

2. കാലക്രമം അനുസരിച്ചുള്ള തരം തിരിവ്

ഒരു പ്രത്യേക കാലാവധിയെ അടിസ്ഥാനമാക്കി ദത്തങ്ങളെ തരംതിരിക്കുന്നതാണിൽ. 2005-2006, 2012, 2013 എന്നീ രൂപത്തിലാണിവിടെ തരംതിരിക്കുന്നത്.

3. ക്രാളിറേറ്റിവ്

ചില പ്രത്യേക സ്വഭാവ സവിശേഷതകളുടെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ ദത്തങ്ങളെ തരംതിരിക്കുന്നതാണിൽ.

പരിമാണാത്മകം

സംഖ്യകൾ ഉപയോഗിച്ച് അളക്കാൻ കഴിയുന്ന സവിശേഷതകളുടെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ തരം തിരിക്കുകയാണെങ്കിൽ അതിനെ പരിമാണാത്മക തരംതിരിവ് എന്ന് പറയുന്നു.

അണി

അസംസ്കൃത ദത്തങ്ങളെ വലിപ്പിക്കുന്നതിൽ അവതരിപ്പിക്കുന്നേം അതിനെ അണി എന്ന് പറയുന്നു. വലിപ്പിക്കുന്നതിലുള്ള അവതരണം ആരോഹണ ക്രമത്തിലോ, അവരോഹണ ക്രമത്തിലോ ആകാം.

ആവുത്തി അണി

ഒരു ശ്രേണി നിർമ്മിക്കുന്നേം ചില സംഖ്യകൾ ആവർത്തിച്ചുവരാം. ഒരു സംഖ്യ എത്ര തവണ ആവർത്തിക്കുന്നുവോ അതുയും തവണകളുടെ എണ്ണത്തെ ആവുത്തി എന്ന് പറയുന്നു. ഒരു ശ്രേണിയിലെ സംഖ്യകൾ ആവർത്തിക്കപ്പെടുന്നത് അധാരാളപ്പെടുത്തുന്നേം ആവുത്തി അണി ലഭിക്കുന്നു.

സാമ്പ്രദാ ശ്രേണികൾ

ശ്രേബരിച്ച ഭത്തങ്ങളെ യുക്തിപരമായ രീതിയിൽ അവതരിപ്പിക്കുന്നോൾ അതൊരു ശ്രേണിയായി തീരുന്നു നിർമ്മിതിയുടെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ ശ്രേണിയെ മുന്നായി തരംതിരിക്കാം.

സത്രന്ത ശ്രേണി

ഇത്തരം ശ്രേണികളിൽ ഓരോ ഭത്തവും സത്രന്തമാണ്. ഒരു ഭത്തം ഒരു കാര്യത്തെ മാത്രമേ സൂചിപ്പി കുന്നുള്ളു.

Age : 18, 17, 16, 19, 20, 24, 22, 29, 15

അസന്തതശ്രേണി

ഇത്തരം ശ്രേണികളിൽ എല്ലാത്തിനാണ്. പ്രാധാന്യം ഇവിടെ ആവൃത്തി ഉംകുന്നു. ഓരോ ഭത്തവും ഒന്നിൽ കൂടുതൽ കാര്യത്തെ സൂചിപ്പിക്കുന്നു.

Age	18	17	16	19	20
-----	----	----	----	----	----

No. of student	2	5	7	3	1
----------------	---	---	---	---	---

സന്തത ശ്രേണി

ഇത്തരം ശ്രേണികളിൽ ഉച്ചസീമയും നീചസീമയും വർഗ്ഗാന്തരങ്ങളുടെ അടിസ്ഥാനത്തിലാണ് ഭത്തങ്ങളെ ക്രമീകരിച്ചിരിക്കുന്നത്. തുടക്കം മുതൽ അവസാനം വരെ ഒരു തുടർച്ച ഉംകും. രു രീതിയിൽ സന്തത ശ്രേണി നിർമ്മിക്കാം.

Age	0-10	10-20	20-30	30-40
-----	------	-------	-------	-------

No. of student	2	5	7	8
----------------	---	---	---	---

എക്സ്ക്ലൂസീവ്

ഒരു വർഗ്ഗത്തിന്റെ ഉച്ചസീമ അടുത്ത വർഗ്ഗത്തിന്റെ നീചസീമ ആകുന്ന വിധത്തിൽ വർഗ്ഗാന്തരാളങ്ങൾ ക്രമീകരിക്കുക യാണെങ്കിൽ അതിനെ എക്സ്ക്ലൂസീവ് രീതി എന്ന് പറയുന്നു.

Age	0-10	10-20	20-30	30-40
-----	------	-------	-------	-------

No. of student	2	5	7	8
----------------	---	---	---	---

ഇക്ലൂസീവ്

ഇത്തരം ശ്രേണിയിൽ ഒരു വർഗ്ഗ ത്തിന്റെ ഉച്ചസീമ അതിൽ തന്ന ഉൾപ്പെടുന്നു.

Age	6-10	11-15	16-20
-----	------	-------	-------

No. of students	5	5	10
-----------------	---	---	----

ഇക്ലൂസീവ് ഭത്തകളെ എക്സ്ക്ലൂസീവ് ആക്കാൻ നീച സീമയിൽ നിന്നും 0.5 കുറക്കുകയും ഉച്ച സീമയുടെ കുടുംബം 0.5 കുടുകയും ചെയ്താൽ മതി.

Age	5.5-10.5	10.5-15 .5	15.5-20 .5
-----	----------	------------	------------

No. of students	5	5	10
-----------------	---	---	----

1. In a city 45 families were surveyed for the number of Cell phones they used.

Prepare a frequency array based on their replies as recorded below.

1 3 2 2 2 1 2 1 2 2 3 3 3 3 3 2 3 2 2 6 1 6
2 1 5 1 5 3 2 4 2 7 4 2 4 3 4 2 0 3 1 4 3

2. Prepare a frequency distribution by inclusive method taking class interval of 7 from the following data.

17 15 22 29 21 23 27 18 12 7 2 9 4 1 8 3 10 5 20 16 12
8 4 33 27 21 15 3 36 27 18 9 2 4 6 32 31 29 18 14 13 15
11 9 7 1 5 37 32 28 26 24 20 19 25 19 20 6 9 28

Chapter 4

ഒത്തകളുടെഅവതരണം

ഒത്തങ്ങൾ ശേഖരിച്ച ശേഷം അവയെ ശരിയായ രീതിയിൽ അവതരിപ്പിക്കണം കാരണം അസംസ്കൃതമായ ഒത്തങ്ങൾ അവയുടെ പുർണ്ണമായ അർത്ഥം വ്യക്തമാക്കുന്നില്ല. ഒരു അനോഷ്ടണത്തിന്റെ ഭാഗമായി ശേഖരിച്ച ഒത്തങ്ങളാണ് അസംസ്കൃത ഒത്തങ്ങൾ. ഈവയെ ശരിയായ രൂപത്തിൽ അവതരിപ്പിച്ചാൽ പഠനം വളരെ എളുപ്പത്തിലാകുകയും, പെട്ടുന്ന മനസ്സിലാകുകയും ചെയ്യും.

പലരുപത്തിൽ ഒത്തങ്ങളെ അവതരിപ്പിക്കാം

1. വസ്തുതാപരമായ അവതരണം

വിവരങ്ങൾ വസ്തുനിഷ്ടമായി അവതരിപ്പിക്കുന്നതാണിത്. വിവരങ്ങൾ വളരെ ചെറുതാണെങ്കിൽ മാത്രമേ ഈ രീതി ഉപയോഗിക്കാൻ കഴിയുകയോള്ളു.

2. പട്ടിക രൂപത്തിലുള്ള അവതരണം

ഒരു പട്ടികയിലെ കോളജേളിലും, പംക്തികളിലും ഒത്തങ്ങളെ അവതരിപ്പിക്കുന്നതാണിത്. കോളം ലംബമായും പംക്തി തിരഞ്ഞീനമായും ക്രമീകരിക്കുക.

പട്ടികയുടെ ഭാഗങ്ങൾ

- ടാബിൾ നമ്പർ:** ഓരോ പട്ടികക്കും നമ്പർന്നർക്കണം. ഈ പഠനം വളരെ എളുപ്പത്തിലാക്കും
- ശീർഷകം:** ഓരോ പട്ടികക്കും ഒരു ഫേസ്റ്റിങ്സ് നൽകുന്നതാണിത്. പട്ടികയിലെ ഉള്ളടക്കം സംബന്ധിച്ച ഒരു വിശദീകരണം ശീർഷകം കൊടുക്കുന്നു.
- തലക്കുറിപ്പ്;** ശീർഷകത്തെ സംബന്ധിച്ച ഒരു ഫോറമായ വിശദീകരണ കുറിപ്പാണിത്.
- പംക്തി ശീർഷകം:** വരികളുടെ ഫേസ്റ്റിങ്സുകളാണിത് ഈ ഇടതുഭാഗത്ത് കൊടുക്കും
- നിരകളുടെ ശീർഷകം:** നിരകളുടെ ഫേസ്റ്റിങ്സുകളാണിത് ഓരോ കോളജേളും എന്തിനെ സുചിപ്പിക്കുന്നു എന്ന ഈ രീതി വ്യക്തമാക്കുന്നു.
- ഉള്ളടക്കം:** പട്ടികയുടെ ഏറ്റവും പ്രധാനപ്പെട്ട ഭാഗമാണിത്. സംഖ്യാസംബന്ധമായ വിവരങ്ങളെല്ലാം ഇതിൽ കൊടുക്കുന്നു.
- അടിക്കുറിപ്പുകൾ:** പട്ടികയിലെ ചില പ്രത്യേക സുചക അളവോ, വിശദീകരണങ്ങൾ നൽകുന്ന തിനുള്ള സുത്രവാക്യങ്ങളോ ആണിത്.

8. പ്രഭവ സൂചിക: പട്ടികയിലെ വിവരങ്ങൾ എവിടെ നിന്നെല്ലാം സ്പീകരിച്ചു എന്നതാണ് ഈത് സൂചിപ്പിക്കുന്നത്. പറിക്കുന്ന ആർക്ക് കൂടുതൽ വിവരങ്ങൾ ശേഖരിക്കാനും വിവരത്തിന്റെ ആധികാരികതയും ഈത് വ്യക്തമാക്കുന്നു.

ധയഗത്തിലുടെയും, ശ്രാഹുകളി ലുടെയുമുള്ള അവതരണം

ഒത്തങ്ങളെ അവതരിപ്പിക്കാനുള്ള മറ്റാരു മാർഗ്ഗമാണ് ധയഗത്തിലുടെയും, ശ്രാഹുകളിലുടെയുമുള്ള അവതരണം ഈത് സംഖ്യകളെ ആകർഷകമായ ചിത്രങ്ങളുടെ രൂപത്തിലാക്കി മാറ്റുകയും അതിലുടെ എളുപ്പത്തിൽ മനസ്സിലാക്കാനും വിശകലനം ചെയ്യാനും സാധിക്കുകയും ചെയ്യും.

പ്രധാനപ്പെട്ട ധയഗത്തിലുടെയും ശ്രാഹുകളി ലുടെയുമുള്ള അവതരണം

1. ബാർ ആരോവം

സരള ബാർ ആരോവം

ഒരുക്കാരുത്തെ മാത്രം സൂചിപ്പിക്കാനാണ് ഈത് ഉപയോഗിക്കുന്നത്. അതാണ യത് ജനസംഖ്യ, ജനനനിരക്ക്, മരണ നിരക്ക്, തൊഴിൽ, ഉൽപാദനം എന്നിവയെല്ലാം ഈങ്ങനെ സൂചിപ്പിക്കാം.

ബഹു ബാർ ആരോവം

ബഹു ബാർ ആരോവത്തിൽ പരസ്പര ബന്ധിതമായ ഒന്നിലധികം കാര്യങ്ങൾ ഒരേ സമയം സൂചിപ്പിക്കുന്നു. ഒരോന്നും വ്യത്യസ്ഥമായ രൂപത്തിൽ നിറം കൊടുക്കണം.

ഉപ വിഭജിത ആരോവം

ഈത്തരം ആരോവങ്ങളിൽ ഒരു ബാർനുള്ളിൽ തന്നെ ഒന്നിലധികം കാര്യങ്ങൾ സൂചിപ്പിക്കുന്നു. ഈത്തരം ആരോവം വരക്കാൻ ആദ്യം ഒത്തങ്ങളുടെ തുക കാണണം ശേഷം ഒരു ബാർനുള്ളിൽ തന്നെ വ്യത്യസ്ഥ ഭാഗങ്ങളായി വിഭജിച്ച് ഓരോ കാര്യവും രേഖപ്പെടുത്തുന്നു. ഓരോന്നും വ്യത്യസ്ഥ രൂപത്തിൽ പ്രശ്നങ്ങൾ ചെയ്യണം

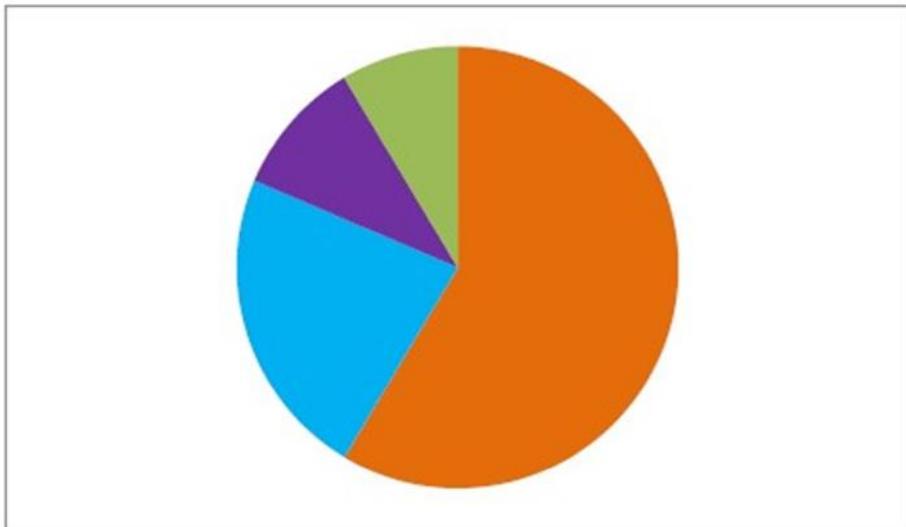
ശതമാന ആരോവം

ശതമാന അടിസ്ഥാനമാക്കി വരക്കുന്ന ഉപവിഭജിത ആരോവമാണ് ശതമാന ആരോവം. ഈത് വരക്കാൻ ആദ്യം ശതമാനം കാണണം. ഇവിടെ ഓരോ ബാർനെയും നീളം 100 ന് തുല്യ മായിരിക്കും.

വ്യത്ത ആരോവം

ശതമാന കണക്കിലുള്ള ഒത്തങ്ങളെ സൂചിപ്പിക്കാനാണ് വ്യത്ത ആരോവം ഉപയോഗിക്കുന്നത്. ഒരുവ്യത്തം ഉപയോഗിച്ച് മൊത്തം ഒത്തയെ സൂചിപ്പി കുന്നു, വ്യത്തത്തിന്റെ വണ്ണങ്ങൾ ഉപയോഗിച്ചു കൈച്ചേരിയിൽ വിവിധ വിഭാഗ ആളേയും സൂചിപ്പിക്കുന്നു. ഒരു വ്യത്താ രേഖം വരക്കാൻ ആദ്യം ഒത്തങ്ങളുടെ തുകക്കാണണം

ശ്രേഷ്ഠ ശതമാനം കാണുന്നും. ഓരോ ശതമാനത്തെയും 3.6 കെണ്ട് ഗുണിച്ച് ഡിഗ്രിയും കാണുന്നും.

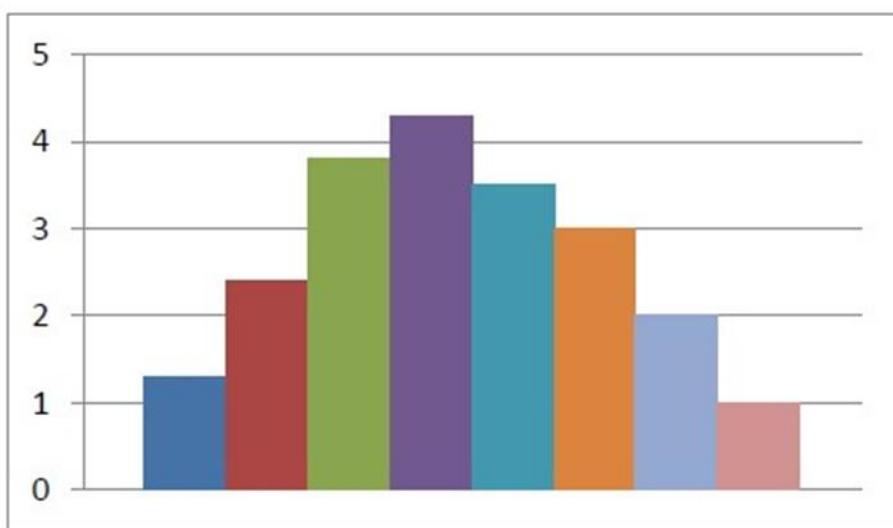

ആവൃത്തി ഡയഗ്രാഫ്

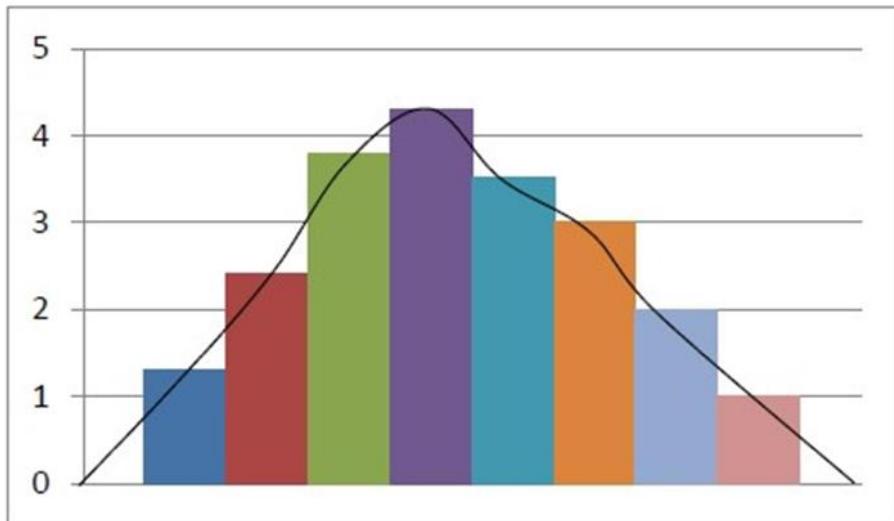
സാമ്പൈക് ദത്തങ്ങളെ സുചിപ്പിക്കാനുള്ള മറ്റാരു മാർഗ്ഗമാണ് ആവൃത്തി ഡയഗ്രാഫ്. ഒരു ആവൃത്തി വിതരണം നാലു രൂപത്തിൽ ശ്രാഹിലും അവതരി പ്ലിക്കാം.

ആധാരേഖം

ഒരു ആവൃത്തി വിതരണം അവതരിപ്ലിക്കാൻ സാധാരണയായി ഉപയോഗിക്കുന്ന രീതിയാണിത്. ഒരു ആധാരേഖം വരകുന്നേം ആവൃത്തികൾ Y അക്ഷത്തിലും ചരങ്ങൾ X അക്ഷത്തിലും സുചിപ്പിക്കുന്നു.

ആവുത്തിവകോം ഒരു ഹിസ്റ്റോഗ്രാം വരച്ച് അതിന്റെ മധ്യഭാഗത്തുകൂടി സ്വതന്ത്രമായും ഉദാരമായും ഒരു ആവുത്തി വകോം വരക്കും.

സാമ്പത്തികവുത്തി വകോം : ഒരു ആവുത്തി വിതരണം ടു രൂപത്തിൽ സാമ്പത്തികമാക്കാം

ലാലു സാമ്പത്തികവുത്തി : ലാലു സാമ്പത്തികവുത്തിയിൽ വർഗ്ഗങ്ങൾ ഇടുന്ന ഉച്ച സീമയിൽ തുടങ്ങുകയും ആവുത്തികളെ കൂടിച്ചേർത്തുകൊടുക്കുന്ന നീങ്ങുകയും ചെയ്യുന്നു.

ഗുരു സാമ്പത്തികവുത്തി : ഗുരു സാമ്പത്തികവുത്തിയിൽ വർഗ്ഗ അളവും നീചസീമയിൽ തുടങ്ങുകയും ആവുത്തികളെ കുറിച്ചുകൊടുക്കുന്ന നീങ്ങുകയും ചെയ്യുന്നു.

ഡെം സീറീസ് ഗ്രാഫ് : സാംഖ്യക ദത്തങ്ങളെ ഒരു കാല ഘട്ടത്തിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ ക്രമീകരിക്കുന്നതാണ് ഡെംസീറീസ്. ഇവിടെ കൊല്ലം, മാസം, ആഴ്ച, ഏന്നീ രൂപത്തിലുള്ള സമയത്തെ X അക്ഷത്തിലേക്കും ഇതിന്റെ മുല്യങ്ങളെ Y അക്ഷത്തിലേക്കും എടുക്കുന്നു.

ഒരു സംസ്ഥാന അസംഖ്യ ഇലക്ഷണത്തിൽ വിവിധ രാജ്യീയ പാർട്ടികൾ നേടിയ സീറീസ് താഴെ കൊടുത്തിരിക്കുന്നു. സിനിസ്റ്റർ ബാർ ഡയഗ്രാം വരച്ച് റിസൾട്ട് അവതരിപ്പിക്കുക

Political parties	A	B	C	D	E
-------------------	---	---	---	---	---

Seats won	75	55	37	29	10
-----------	----	----	----	----	----

2. The following data shows the weekly income of families. Draw a simple bar diagram (സിനിസ്റ്റർ ബാർ ഡയഗ്രാം വരക്കുക)

Family	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
weekly income	800	700	100	750	500	80	420	250	400	360

3. The following tables shows monthly expenditure of two families. Present the data by means of a component bar diagram (tIms%mWâv _mÀ Ub{Kw hcipi)

Item	Family A	Family B
Food	150	350
Clothing	38	120
Rent	56	130
Medical	24	68
Others	70	95

5. Income and expenditure of ten families are given below. draw a multiple bar diagram using the data (മർട്ടിപിൾ ബാർ ഡയഗ്രാഫ് വരക്കുക)

Income	500	6500	10000	1500	4000	2500	3700	7500	8000	10000
Expenditure	4100	5000	9600	1800	4200	2500	3000	7000	6000	8000

4. Draw a pie-diagram for the following data pertaining to the sale of product in a market per day

Products	Weight
Vegetables	500
Meats	200
Eggs	100
Total	800

5. In a cashew factory out of the 300 women workers 155 engaged in shelling 50 in peeling 25 in grading and 70 in packing jobs. can you represent it on a pie chart (രൂക്ഷവണ്ണി ഫാക്ടറിയിൽ ആകെയുള്ള 300 സ്ത്രീ തൊഴിലാളികളിൽ 155 പേര് ക്രൂവി തല്ലിലും 50 പേര് ക്രൂവി പൊളിക്കുന്ന ജോലി തിലും 25 പേര് തരം തിരിക്കുന്ന ജോലിയിലും 70 പേര് പാക്കിഞ്ചിലും എർപ്പേട്ടി രിക്കുന്നു, ഒപ്പ് ചാർട്ട് ഉപയോഗിച്ച് ഇത് ചിത്രീകരിക്കാമോ?)

6. The following are themarks obtained by 30 students in a class. Draw a histogram (ഹിസ്റ്റോഗ്രാം വരക്കുക)

Marks	10-20	20-30	30-40	40-50
-------	-------	-------	-------	-------

No. of Students	5	8	10	7
-----------------	---	---	----	---

7. In a city the weekly observation made in a study on the cost of living index are given in the following table Draw a frequency poligon (ഫെയിക്രമീസി പോളിഗൺ വരക്കുക)

Cost of living index	No. of weeks
----------------------	--------------

140-150	5
150-160	10
160-170	20
170-180	9
180-190	6
190-200	2

8. The marks secured by 60 students in an examination are given below

Marks	0-20	20-40	40-60	60-80	80-100
-------	------	-------	-------	-------	--------

No.of students	5	7	30	12	6
----------------	---	---	----	----	---

a) Construct the schedule more than and less than Ogives (ലെസ്താൻ ഒജീവും, മോർത്താൻ ഒജീവും വരക്കുക)

b) Draw the diagram

c) Locate the median graphically

13. The following table shows that scores obtained by 50 students in the model examination

Score	0-10	10-20	20-30	30-40	40-50
-------	------	-------	-------	-------	-------

No. Of students	6	10	14	8	12
-----------------	---	----	----	---	----

Answer the followings questions.

*.Draw less than and more than ogive.

*.Show the intersection point and interpret the corresponding score

14. A data on the annual profit of a firm is given below, Draw the Time series graph (കെടം സൈരീസ് ഗ്രാഫ് തയ്യാറാക്കുക)

Year	2002	2003	2004	2005	2006	2007
------	------	------	------	------	------	------

Profit	60	72	75	65	80	95
--------	----	----	----	----	----	----

Chapter 5

MEASURES OF CENTRAL TENDENCY

കേന്ദ്രീയ പ്രവണതയുടെ അളവുകൾ

ശരാശരി - Average

അനേകം മൂല്യങ്ങളെ സൂചിപ്പിക്കുന്ന ഏക മൂല്യത്തിനാൽ ശരാശരി എന്ന് പറയുന്നത്. ഒരു നല്ല ശരാശരിക്ക് ഉണ്ടായിരിക്കേണ്ട ഗുണങ്ങൾ

1. അത് എളുപ്പത്തിൽ മനസ്സിലാകുന്നു.
2. കണക്കാക്കാൻ എളുപ്പമായിരിക്കണം
3. എല്ലാ ഇനങ്ങളേയും അടിസ്ഥാനമാക്കിയുള്ളതായിരിക്കണം
4. സ്ഥിരത ഉണ്ടായിരിക്കണം
5. ഒരു വില ഉണ്ടായിരിക്കണം

സ്ഥാനത്തെ മാധ്യം (Arithmetic Mean)

ഒരു മൂല്യത്തിന്റെ മുഴുവൻ അളവുകളേയും സൂചിപ്പിക്കാൻ സാധാരണയായി ഉപയോഗിക്കുന്ന രീതിയാണ് സ്ഥാനത്തെ മാധ്യം. ഈ പല രൂപത്തിൽ കാണാം.

Individual Series (സ്വത്ത്ര ശ്രേണി): സ്വത്ത്ര ശ്രേണിയിൽ മാധ്യം കാണാൻ തനിൽക്കുന്ന എല്ലാ സംഖ്യകളും കൂട്ടി അതിനെ അതിന്റെ എള്ളൂം കൊണ്ട് ഹരിക്കണം

$$\text{Mean} = \frac{\sum x}{N}$$

Eg: Mark of 11 Students :   2   4   6   8   10   12   14   16   18
                        20   22

$$\sum x = 132, N=11 \quad \frac{\sum x}{N} = \frac{132}{11} = 12$$

Discrete Series (അസ്ഥിത ശ്രേണി): അസ്ഥിത ശ്രേണിയിൽ മാധ്യം കാണാൻ ഓരോ എറ്റവേദ്യയും അതിന്റെ ആവൃത്തി കൊണ്ട് ഗുണിക്കുന്നു. അതിനു ശേഷം ഗുണന ഫലത്തിന്റെ തുകയെ ആവൃത്തിയുടെ തുക (N) കൊണ്ട് ഹരിക്കുന്നു.

Mark X	Frequency F	FX
10	1	10
20	6	120
30	6	180
40	4	160
50	2	100
	N=19	$\sum fx = 570$

$$\text{Mean} = \frac{\sum fx}{N}$$

$$\sum fx = 570, N=19 \quad \frac{\sum fx}{N} = \frac{570}{19} = 30$$

Continuous Series : സന്തത ശ്രേണിയിൽ മാധ്യം കാണാൻ ഓരോ ക്ലാസ്സിന്റെയും മധ്യവിലെ കാണുന്നു. അതിനെ ആവൃത്തി കൊണ്ട് ഗുണിക്കുന്നു. അതിനു ശേഷം ഗുണന ഫലത്തിന്റെ തുകയെ ആവൃത്തിയുടെ തുക കൊണ്ട് ഹരിക്കുന്നു.

Mark

Mark X	Frequency F	Midpoint M	FM
10-20	1	15	15
20-30	4	25	100
30-40	4	35	140
40-50	1	45	45
	10		300

$$\text{Mean} = \frac{\sum f_x}{N}$$

$$\sum fm = 300, N=10 \quad \frac{\sum fm}{N} = \frac{300}{10} = 30$$

മാധ്യകം (Median)

ഒരു ശ്രേണിയിലെ മധ്യ മൂല്യത്തെ സൂചിപ്പിക്കുന്നു. ദത്തങ്ങളിലെ കേന്ദ്രീയമായ ഇനമായിരിക്കും ഈത്. മാധ്യകം കാണാൻ ആദ്യം ദത്തങ്ങളെ ആരോഹണ ക്രമത്തിലോ, അവരോഹണ ക്രമത്തിലോ അവതരിപ്പിക്കാം.

Individual : സ്വതന്ത്ര ശ്രേണിയിൽ മാധ്യകം കണാൻ സംവ്യൂക്തെ അണി ആക്കിയ ശേഷം അവയുടെ എല്ലാത്തിനോടൊപ്പം ഒന്ന് കൂട്ടി 2 കൊണ്ട് ഹരിച്ചാൽ കിട്ടുന്ന സംവ്യൂദ്ധെ സ്ഥാനത്ത് വരുന്ന മൂല്യമാണ് മാധ്യകം.

$$\text{Mean} = \frac{N+1}{2} \text{ th item}$$

Eg: Marks of 11 Students : 2   4   6   8   10   12   14   16   18
20   22

$$\frac{N+1}{2} \text{ th item } N = 11 \quad \frac{11+1}{2} \text{ th item} = 6^{\text{th}} \text{ Item} = 12$$

Discrete Series: അസന്തത ശ്രേണിയിൽ മാധ്യകം കാണാൻ ദത്ത ആരോഹണ ക്രമത്തിലോ അവരോഹണ ക്രമത്തിലോ എഴുതുക, സഖിതാവൃത്തി കാണുക, $N+1/2$ വിന്റെ മൂല്യം CF ത്തെ എവിടെയാണോ ഉൾപ്പെടുന്നു എന്ന് നോക്കുക, അതിനു നേരെയുള്ളതായിരിക്കും മീഡിയൻ.

$$\text{Mean} = \frac{N+1}{2} \text{ th item}$$

Mark X	Frequency F	CX
10	1	1
20	6	7
30	6	13
40	4	17
50	2	19
	N=19	

$$j \frac{N+1}{2} \text{ th item } N = 19 \quad \frac{19+1}{2} \text{ th item} = 10^{\text{th}} \text{ Item}$$

= it include in CF 13, so Median is 30

Continuous Series

സർവ്വപം

- ദത്ത ആരോഹണ ക്രമത്തിലോ അവരോഹണ ക്രമത്തിലോ എഴുതുക.
- സമയിതാവൃത്തി (Cumulative Frequency) കാണുക
- $N/2$ എന്ന സമവാക്യം ഉപയോഗിച്ച് മീഡിയൻ കൂല്ല് കാണുക
- $N/2$ രേഖ മുല്യം CF ത്ത് എവിടെയാണോ ഉൾപ്പെടുന്നു എന്ന് നോക്കുക.
- ആ CF നു നേരേ ഉള്ളതായിരിക്കും മീഡിയൻ കൂല്ല്
- സമവാക്യം ഉപയോഗിക്കുക

$$\text{Mean} = \frac{N+1}{2} \text{ th item}$$

(മാധ്യകം കാണുന്നോൾ Inclusive ആണെങ്കിൽ അതിനെ Exclusive ആക്കിമാറ്റണം)

- ❖ L Lower Limit – മൂല്യിയൻ കൂസിരേഖ നീചപരീമ
- ❖ CF Cumulative Frequency മീഡിയൻ കൂസിനു തൊട്ട് മുകളിലുള്ള CF
- ❖ F Frequency മീഡിയൻ കൂല്ലിരേഖ ആവൃത്തി
- ❖ i Class Interval കൂല്ലിരേഖ വ്യത്യാസം

Mark X	Frequency F	CF	
10-20	1	1	
20-30	4	5	$; \frac{N}{2} = 10/2 = 5$ Median Class 20-30 1 = 20, cf = 1, f=4
30-40	4	9	i = 10
40-50	1	10	$20 + \frac{5-1}{4} \times 10 = 20+10 = 30$
	10		

ചതുർത്തെക്കം (Quartiles) ഡാറ്റയെ നാലു ഭാഗമാക്കി ലഭിക്കുന്ന മുല്യമാണ് ചതുർത്തെക്കം. ഈ 3 എണ്ണമുണ്ട്.

ഒന്നാം ചതുർത്തെക്കം Q1

Individual Series : സ്വത്തെ ശ്രേണിയിൽ ചതുർത്തെക്കം കാണാൻ സംഖ്യകളെ അണി ആക്കിയ ശേഷം അവയുടെ എണ്ണത്തിനോടൊപ്പം ഒന്ന് കൂട്ടി 4 കൊണ്ട് ഹരിച്ചാൽ കിട്ടുന്ന സംഖ്യയുടെ സ്ഥാനത്ത് വരുന്ന മുല്യമാണ് ഒന്നാം ചതുർത്തെക്കം

$$Q1 = \frac{N+1}{4} \text{ th item}$$

Eg: Marks of 11 Students : 2   4   6   8   10   12   14   16   18
                20   22

$$\frac{N+1}{4} \text{ th item } N = 11 \quad \frac{11+1}{2} \text{ th item} = 3^{\text{rd}} \text{ Item} \quad Q1 = 6$$

Discrete Series : അസംന്തര ശ്രേണിയിൽ ചതുർത്ഥകം കാണാൻ ദത്ത ആരോഹണ ക്രമത്തിലോ അങ്ങവരോഹണ ക്രമത്തിലോ എഴുതുക. സമ്പിതാവൃത്തി കാണുക, $N+1/4$ ന്റെ മൂല്യം CF ത്ത് എവിടെയാണോ ഉൾപ്പെടുന്നു എന്ന് നോക്കുക, അതിനു നേരേയുള്ള തായിരിക്കും ഒന്നാം ചതുർത്ഥകം

Mark X	Frequency F	CF
10	1	1
20	6	7
30	6	13
40	4	17
50	2	19
	N=19	

$$Q1 = \frac{N+1}{4} \text{ th item}$$

$$Q1 = \frac{N+1}{2} \text{ th item } N = 19 \quad \frac{19+1}{4} \text{ th item} = 5^{\text{th}} \text{ Item}$$

= it include in CF7, so Q1 is 20

Continuous Series

സ്റ്റോപ്പ്

- ദത്ത ആരോഹണ ക്രമത്തിലോ അവരോഹണ ക്രമത്തിലോ എഴുതുക.
- സമ്പിതാവൃത്തി (Cumulative Frequency) കാണുക
- $N/4$ എന്ന സമവാക്യം ഉപയോഗിച്ച് ചതുർത്ഥക കൂട്ടാള്ള് കാണുക.
- $N/4$ ന്റെ മൂല്യം CF ത്ത് എവിടെയാണോ ഉൾപ്പെടുന്നു എന്ന് നോക്കുക.
- ആ CF നു നേരേ ഉള്ളതായിരിക്കും ചതുർത്ഥക കൂട്ടാള്ള്
- സമവാക്യം ഉപയോഗിക്കുക

$$Q1 = l + \frac{\frac{N}{4} - cf}{f} \times i$$

L Lower Limit - ചതുർത്ഥക കൂട്ടാളിന്റെ നീചപരീമം

CF Cumulative Frequency ചതുർത്ഥക കൂട്ടാളിനു തൊട്ട് മുകളിലുള്ള CF

F Frequency ചതുർത്ഥക കൂട്ടാളിന്റെ ആവ്യതി

i Class Interval കൂട്ടാളിന്റെ വ്യത്യാസം

Mark X	Frequency F	CF
10-20	1	1
20-30	4	5
30-40	4	9
40-50	1	10
	10	

$$\frac{N}{4} = 10/4 = 2.5 \text{ Q1 Class 20-30, cf} = 1, f = 4, i = 10$$

$$20 + \frac{2.5-1}{4} \times 10 = 20 + 3.75 = 23.75$$

മുന്നാം ചതുർത്തമകം Q3

Individual Series : സ്വത്രെ ശ്രേണിയിൽ ചതുർത്തമകം കാണാൻ സംഖ്യകളെ അണി ആക്കിയ ശേഷം അവയുടെ എല്ലാത്തിനോടൊപ്പം ഒന്ന് കൂടി 4 കൊണ്ട് ഹരിച്ച് 3 കൊണ്ട് ഗുണിച്ചാൽ കിട്ടുന്ന സംഖ്യയുടെ സ്ഥാനത്ത് വരുന്ന മൂല്യമാണ് മുന്നാം ചതുർത്തമകം

$$Q3 = \frac{3N+1}{4} \text{ th item}$$

Eg: Marks of 11 Students : 2   4   6   8   10   12   14   16   18
20   22

$$\frac{3N+1}{4} \text{ th item } N = 11 \quad \frac{3 \times 11 + 1}{2} \text{ th item} = 9^{\text{th}} \text{ Item } Q3 = 18$$

Discrete Series : അസന്തര ശ്രേണിയിൽ ചതുർത്തമകം കാണാൻ

1. ദത്ത ആരോഹണ ക്രമത്തിലോ അഞ്ചവരോഹണ ക്രമത്തിലോ എഴുതുക.
2. സാമ്പത്തിക കാണുക,
3. $N+1/4$ രേഖ മൂല്യം CF തെ എവിടെയാണോ ഉൾപ്പെടുന്നു എന്ന നോക്കുക, അതിനു നേരേയുള്ളതായിരിക്കും മുന്നാം ചതുർത്തമകം

$$Q3 = \frac{3N+1}{4} \text{ th item}$$

Mark X	Frequency F	CF
10	1	1
20	6	7
30	6	13
40	4	17
50	2	19
	N=19	

$$\frac{3N+1}{4} \text{ th item } N = 19 \quad \frac{3 \times 19 + 1}{4} \text{ th item} = 15^{\text{th}} \text{ Item} \\ = \text{ it include in CF17, so Q3 is 40}$$

Continuous Series

രൂപപ്പെടൽ

1. ദത്ത ആരോഹണ ക്രമത്തിലോ അവരോഹണ ക്രമത്തിലോ എഴുതുക.
2. സാമ്പത്തിക (Cumulative Frequency) കാണുക
3. $3N/4$ എന്ന സമവാക്യം ഉപയോഗിച്ച് ചതുർത്തമക കീഴാൺ കാണുക.
4. $3N/4$ രേഖ മൂല്യം CF തെ എവിടെയാണോ ഉൾപ്പെടുന്നു എന്ന നോക്കുക.
5. ആ CF നു നേരേ ഉള്ളതായിരിക്കും ചതുർത്തമക കീഴാൺ
6. സമവാക്യം ഉപയോഗിക്കുക

$$Q3 = l + \frac{\frac{3N}{4} - cf}{f} \times i$$

- L Lower Limit - ചതുർത്തമക ക്ലാസിൽ നീചസീമ
- CF Cumulative Frequency ചതുർത്തമക ക്ലാസിനു തൊട്ട് മുകളിലുള്ള CF
- F Frequency ചതുർത്തമക ക്ലാസ്സിൽ ആവുത്തി
- i Class Interval ക്ലാസ്സിൽ വ്യത്യാസം

Mark X	Frequency F	CF	
10-20	1	1	$\frac{3N}{4} = 30/4 = 7.5$ Q3 Class 30-40,
20-30	4	5	$1 = 30 \quad cf = 5, f = 4, i=10$
30-40	4	9	$30 + \frac{7.5-5}{4} \times 10 = 30+6.25 = 36.25$
40-50	1	10	
	10		

Deciles (ധിരേഖകൾ): വിതരണത്തോടു കൂടിയ ഭാഗങ്ങളാക്കി ലഭിക്കുന്ന മൂല്യമാണ് ധിരേഖകൾ

Percentiles (പെൻസിലേറ്റ്): വിതരണത്തോടു കൂടിയ ഭാഗങ്ങളാക്കി ലഭിക്കുന്ന മൂല്യമാണ് പെൻസിലേറ്റ്

ബഹുലകം (MODE) : ഒരു ശ്രേണിയിൽ ഏറ്റവും കൂടുതൽ പ്രാവശ്യം ആവർത്തിക്കുന്ന സംഖ്യയാണ് മോഡ്.

Individual Series : ഏറ്റവും കൂടുതൽ പ്രാവശ്യം ആവർത്തിക്കുന്ന സംഖ്യ

3 Median – 2 Mean

Eg: Marks of 11 Students : 2   4   6   8   10   12   14   16   18

20   22

$$\text{Mean} = \frac{\sum x}{N} \quad \sum x = 132, N=11 \quad \frac{132}{11} = 12$$

$$\text{Median} = \frac{N+1}{2} \text{ th item } N = 11 \quad \frac{11+1}{2} \text{ th item} = 6^{\text{th}} \text{ Item} = 12$$

$$\text{Mode} = 3 \text{ Median} - 2 \text{ Mean} = 3 \times 12 - 2 \times 12 = 12$$

Discrete Series : ഏറ്റവും വലിയ ആവർത്തിയുള്ള സംഖ്യ

Mark X	Frequency F	FX
10	1	10
20	6	120
30	6	180
40	4	160
50	2	100
	N=19	$\sum fx = 570$

Mode = 3 Median – 2 Mean

$$\sum fx = 570, N=19 \quad \frac{\sum fx}{N} \quad \frac{570}{19} = 30$$

$$\frac{N+1}{2} \text{ th item } N = 19 \quad \frac{19+1}{2} \text{ th item} = 10^{\text{th}} \text{ Item}$$

= it include in CF13, so Median is 30

$$\text{Mode} = 3 \text{ Median} - 2 \text{ Mean} = 2 \times 30 - 2 \times 30 = 30$$

Continuous Series

$$l + \frac{D_1}{D_1+D_2} x i$$

- ❖ ഏറ്റവും വലിയ ആവൃത്തിക്ക് നേരെയുള്ള ക്ലാസ്സാണ് മോഡ് ക്ലാസ്സ്
- ❖ $L = \text{മോഡ് ക്ലാസ്സിന്റെ നീചപരിശീലം}$
- ❖ മോഡ് ക്ലാസ്സിന്റെ F ഉം, അതിന്റെ മുകളിലുള്ള F ഉം തമ്മിലുള്ള വ്യത്യാസം
- ❖ മോഡ് ക്ലാസ്സിന്റെ F ഉം അതിന്റെ താഴെയുള്ള F ഉം തമ്മിലുള്ള വ്യത്യാസം

Class	Frequency
0-10	4
10-20	6
20-30	8
30-40	10
40-50	6
50-60	4

$$l + \frac{D_1}{D_1+D_2} x i$$

Mode Class = $30 - 40$ (highest frequency)

$$L = 30, D_1 = 2, D_2 = 4, i = 10$$

$$30 + \frac{2}{2+4} \times 10 = 33.3$$

TEST YOUR KNOWLEDGE

- The monthly income (in Rs) of six families is given. 6 കുടുംബങ്ങളുടെ മാസ വരുമാം താഴെ തന്നിരിക്കുന്നു.

1600	1500	1400	1525	1625	1630
------	------	------	------	------	------

- The data showing marks of students in a class in an economic test: എക്സാമീൻഷൻ പരീക്ഷയിൽ കൂട്ടികൾക്ക് ലഭിച്ച മാർക്ക് തന്നിരിക്കുന്നു

40,	50,	55,	78,	58.
-----	-----	-----	-----	-----

- The following data shows the weekly income of 10 families 10 കുടുംബങ്ങളുടെ ആഴ്ചയിലെ വരുമാനം താഴെ തന്നിരിക്കുന്നു.

850,	700,	100,	750,	5000,	80,	420,	2500,	400,	360
------	------	------	------	-------	-----	------	-------	------	-----

- Marks of 10 students in an examination given below. ഒരു പരീക്ഷയിൽ 10 കൂട്ടികൾക്ക് ലഭിച്ച മാർക്ക് താഴെ തന്നിരിക്കുന്നു

22	26	14	30	18	11	35	41	12	32.
----	----	----	----	----	----	----	----	----	-----

- The frequency distribution of the number of persons and their respective incomes (in Rs) are given below. ആവൃത്തി വിതരണത്തിൽ ആളുകളുടെ വരുമാനവും ഏണ്ണവും തന്നിരിക്കുന്നു.

Income	10	20	30	40
No. of persons	2	4	10	4

6. Daily wages earned by 40 workers is given below. തൊഴിലാളികളുടെ ദിവസ വേതനം താഴെ കൊടുത്തിരിക്കുന്നു.

Wages	50	100	150	200	250	300
No. of workers	2	5	9	14	8	2

7. The following table shows the daily wages of workers in a factory

Wages	50	100	150	200	250	300	350	400	450	500
No. of workers	2	8	10	15	12	10	18	16	6	3

8. Income obtained by 20 workers in a company

Income	100	200	300	400
No. of workers	2	4	10	4

9. Marks obtained by 30 students

Marks	10	12	19	20	28	35	36	39
No. of students	3	8	2	10	2	2	2	1

10. In a city weekly observation made in a study on the cost of living index are given

Cost	140	150	160	170	180	190
No. of weeks	5	10	20	9	6	2

11. The marks obtained by 70 students are given below. 70 കുട്ടികളുടെ മാർക്ക് താഴെ തന്നിരിക്കുന്നു.

Marks	0-10	10-20	20-30	30-40	40-50	50-60	60-70
No. of students	5	12	15	25	8	3	2

12. Following data relates to daily wages of persons working in a factory

Wages	55-60	50-55	45-50	40-45	35-40	30-35	25-30	20-25
No. of workers	7	13	15	20	30	33	28	14

13. The following series relates to the daily income of workers employed in a firm. ഒരു പ്രദേശത്തിലെ തൊഴിലാളികളുടെ ദിവസ വരുമാനം തന്നിരിക്കുന്നു.

Income	10-14	15-19	20-24	25-29	30-34	35-39
No. of workers	5	10	15	20	10	5

14. The following table gives production yield in kg. per hectare of wheat of 150 farms in a village. Calculate the mean, median and mode values.

Production	50-53	53-56	56-59	59-62	62-65	65-68	68-71	71-74	74-77
No. of farms	3	8	14	30	36	28	16	10	5

Chapter 6

വ്യതിയാനത്തിന്റെ അളവുകൾ

ഒരു ധാര സെറ്റിലെ സംഖ്യകൾ അതിന്റെ ശരാശരിയിൽ നിന്നും എത്രമാത്രം വ്യത്യാസപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു എന്ന് മനസ്സിലാക്കുന്നതിന് വ്യതിയാനത്തിന്റെ അളവുകൾ ഉപയോഗിക്കുന്നു.

വ്യതിയാനത്തിന്റെ അളവുകൾ താഴെ പറയുന്നവയാണ്.

1. റൈഞ്ച് (Range)
2. ക്വാർട്ടേഞ്ച് ഡീവിയേഷൻ / ചതുർത്തമക വിചലനം
3. മാധ്യ വിചലനം (Mean Deviation)
4. മാനക വിചലനം (Standard Deviation)

1. റൈഞ്ച് (Range)

ഒരു ധാര സെറ്റിലെ ഏറ്റവും വലിയ സംഖ്യയും ഏറ്റവും ചെറിയ സംഖ്യയും തമിലുള്ള വ്യത്യാസമാണ് റൈഞ്ച്.

$$\boxed{\text{റൈഞ്ച് (R)} = L - S}$$

L = ഉയർന്ന സംഖ്യ

S = ചെറിയ സംഖ്യ

റൈഞ്ചിന്റെ ഗുണങ്ങം =

$$\boxed{\frac{L - S}{L + S}}$$

ഉദാഹരണം 1

താഴെ കൊടുത്തിരിക്കുന്ന വിവരങ്ങളുപയോഗിച്ച് റൈഞ്ചും അതിന്റെ ഗുണങ്ങവും കാണുക.

20, 25, 29, 30, 35, 39, 41, 48, 51, 60, 70

$$\text{റൈഞ്ച് (R)} = L - S; \quad L = 70; \quad S = 20$$

$$R = 70 - 20 = 50$$

$$\text{റൈഞ്ചിന്റെ ഗുണം} = \frac{L-S}{L+S} = \frac{70-2}{70+2} = \frac{50}{90} = 56$$

2. ചതുർത്തമക വിചലനം (Quartile Deviation; QD)

ചതുർത്തമക അതർ മേഖല (Inter-Quartile Range) യുടെ പകുതിയാണ് ചതുർത്തമക വിചലനം (QD)

$$\text{ചതുർത്തമക അതർ മേഖല} = Q_3 - Q_1$$

$$\text{ചതുർത്തമക വിചലനം} = \frac{Q_3 - Q_1}{2}$$

$$QD \text{ യുടെ ശൂണ്ടാക്കം} = \frac{Q_3 - Q_1}{Q_3 + Q_1}$$

ശുപ്പ് ചെയ്യാത്ത ഡാറ്റയിൽ നിന്നും QD കാണുന്നതിനുള്ള ഫാക്ട്സ്

1. ഡാറ്റയെ ആരോഹണ ക്രമത്തിലാക്കുക.
2. Q_1 കാണുക, $Q_1 = \left(\frac{N+1}{4}\right)^{\text{th}}$ ഇനം
3. Q_3 കാണുക $Q_3 = 3\left(\frac{N+1}{4}\right)^{\text{th}}$ ഇനം
4. QD കാണുക $QD = \frac{Q_3 - Q_1}{2}$ ഇനം

ഉദാഹരണം 2

താഴെ തന്നിരിക്കുന്ന ദത്തങ്ങളിൽ നിന്നും ചതുർത്തമക വിചലനവും (QD) അതി ശുപ്പം ശൂണ്ടാക്കവും കാണുക.

40, 56, 80, 24, 60, 30, 100

ഉത്തരം

ആരോഹണ ക്രമത്തിലേക്ക് വിവരങ്ങൾ മാറ്റുക

24, 30, 40, 56, 60, 80, 100

$$\begin{aligned} Q_1 &= \left(\frac{N+1}{4}\right)^{\text{th}} \text{ ഇനം} = \left(\frac{7+1}{4}\right)^{\text{th}} \text{ ഇനം} \\ &= \frac{8}{4} = 2^{\text{nd}} \text{ ഇനം} = 30 \end{aligned}$$

ഡാറ്റയിൽ രണ്ടാമത്തെ ഇന്ന 30 ആകുന്നു.

$$Q_1 = 30$$

$$Q_3 = 3\left(\frac{N+1}{4}\right)^{\text{th}} \text{ ഇന്ന} = 3\left(\frac{7+1}{4}\right)^{\text{th}} \text{ ഇന്ന} \\ = \frac{24}{4} = 6^{\text{th}} \text{ ഇന്ന} = 80$$

ഡാറ്റയിലെ 6-ാമത്തെ ഇന്ന = 80; $Q_3 = 80$

$$QD = \frac{Q_3 - Q_1}{2} = \frac{80 - 30}{2} = \frac{50}{2} = 25$$

$$QD = 25$$

$$\begin{aligned} QD \text{ യൂടെ ശൂണ്ടാക്കം} &= \frac{Q_3 - Q_1}{Q_3 + Q_1} \\ &= \frac{80 - 30}{80 + 30} = \frac{50}{110} = 0.455 \end{aligned}$$

സൂച്ച ചെയ്ത ഡാറ്റയിൽ നിന്നും ചതുർത്തുക വിചലനം (QD) കാണുന്ന വിധം;

സന്തത ശ്രേണി (Continuous Series)

എടുക്കൽ (Steps)

1. സമ്പൂര്ണവൃത്തി (Cumulative Frequency) കാണുക

$$2. Q_1 = \frac{N}{4}^{\text{th}} \text{ ഇന്ന}$$

$$Q_1 = L + \left(\frac{\frac{n}{4} - cf}{f} \right) x i$$

$$3. Q_3 \text{ കാണുക} \quad Q_3 = \frac{3N}{4}^{\text{th}} \text{ ഇന്ന}$$

$$Q_3 = L + \left(\frac{\frac{3n}{4} - cf}{f} \right) x i$$

$$4. QD \text{ കാണുക}; \quad QD = \frac{Q_3 - Q_1}{2}$$

5.

ഉദാഹരണം 3

താഴെ തനിരിക്കുന്ന പട്ടികയിൽ നിന്നും ചതുർത്തുക വിചലനവും അതിന്റെ ശൂണ്ടാക്കവും കാണുക.

മാർക്ക്	20 – 25	25 – 30	30 – 35	35 – 40	40 – 45
കുട്ടികളുടെ എണ്ണം	4	20	50	32	14

ഉത്തരം

മാർക്ക്	കുടികളുടെ എണ്ണം (f)	സമീതാവൃത്തി (CF)
20 – 25	4	4
25 – 30	20	24
30 – 35	50	74
35 – 40	32	106
40 – 45	14	120

$$Q_1 = \frac{N}{4}^{\text{th}} \text{ റേഖ ഇന്ത } \frac{120}{4} = 30^{\text{th}} \text{ ഇന്ത }$$

Q_1 30 – 35 ക്ലാസിലാണ്

$$Q_1 = L + \left(\frac{\frac{n}{4} - cf}{f} \right) x I =$$

$$L = 30; \quad \frac{N}{4} = 30; \quad cf = 24; f = 50; i = 5$$

$$Q_1 = 30 + \frac{30-24}{50} \times 5 = 30 + 0.6 = 30.6$$

$$Q_3 = \frac{3N}{4}^{\text{th}} \text{ ഇന്ത } \frac{3 \times 120}{4} = \frac{360}{4} = 90^{\text{th}} \text{ ഇന്ത }$$

Q_3 35 – 40 ക്ലാസിലാണ്

$$Q_3 = 35 + \frac{90-74}{32} \times 5 = 35 + 2.5 = 37.5$$

$$QD = \frac{Q_3 - Q_1}{2} = \frac{37.5 - 30.6}{2} = 3.45$$

$$QD \text{ യുടെ ഗുണകം } = \frac{Q_3 - Q_1}{Q_3 + Q_1} = \frac{37.5 - 30.6}{37.5 + 30.6} = \frac{6.9}{68.1} = 0.101$$

മാനക വിതലനം (Standard Deviation)

ഒരു ഡാറ്റ സെറ്റിലെ സംവ്യക്തിയിൽ അവയുടെ മാധ്യമം (Mean) തമ്മിലുള്ള വ്യത്യാസങ്ങളുടെ വർഗ്ഗവിചലന (Squared Deviation) മാധ്യത്തിന്റെ വർഗ്ഗമൂല (Square Root) മാണ് മാനകവിചലനം

ശുപ്പ് ചെയ്യാത്ത ഡാറ്റയിൽ മാനക വിചലനം കാണുന്ന വിധം

$$\sigma = \sqrt{\frac{\sum fd^2}{n}}$$

σ = Standard Deviation

$$d = X - \bar{X}$$

n = ഇനങ്ങളുടെ എണ്ണം

$$\text{മാനക വിചലനത്തിന്റെ ശുണ്ടാക്കം} = \frac{\sigma}{\bar{X}} \times 100$$

ഉദാഹരണം 4

താഴെ തന്നിരിക്കുന്ന ഡാറ്റയിൽ നിന്നും മാനക വിചലനം (Standard Deviation) കാണുക.

5, 10, 25, 30, 50

X	d (X - $\bar{X}$)	d^2
5	-19	361
10	-14	196
25	1	1
30	6	36
50	26	676

$$\sum X = 120 \quad \bar{X} = \frac{\sum x}{N} = \frac{120}{5} = 24$$

$$\sigma = \sqrt{\frac{\sum fd^2}{n}} \quad \sum d^2 = 1270$$

$$= \sqrt{\frac{1270}{5}} ; \quad \sqrt{254} = 15.937$$

$$\text{മാനക വിചലനത്തിന്റെ ശുണ്ടാക്കം} = \frac{\sigma}{\bar{X}} \times 100$$

$$\sigma = 15.937; \quad \bar{X} = 24$$

$$= \frac{15.937}{24} \times 100$$

$$= 66.4$$

മുഴുവൻ ചെയ്ത ധാര : സന്തത ശ്രേണി (Continuous Series)

എടുക്കുന്നത്

1. അരിത് മെറ്റിക് മീൺ കാണുക $\bar{X} = \frac{\sum fm}{\sum f}$ m= midpoint
2. d കാണുക $d = m - \bar{X}$
3. d^2 കാണുക $d = m - \bar{X}$
4. fd^2 കാണുക $d = m - \bar{X}$
5. $\frac{\sum fd^2}{\sum f}$ എന്ന സമവാക്യം ഉപയോഗിക്കുക.

ഉദാഹരണം 5

താഴെ തന്നിൽക്കൂന്ന പട്ടികയിൽ നിന്നും ഗൂഡ്സൈർജ്ജ് ഡീവിയേഷൻ കാണുക

Mark	F	M	d m - 35	d^2	fd^2
10 – 20	1	15	-20	400	400
20 – 30	2	25	-10	100	200
30 – 40	3	35	0	0	0
40 – 50	2	45	10	100	200
50 – 60	1	55	20	400	400
$\sum f = 9$		$\sum f m = 315$		$\sum fd^2 = 1200$	

$$\bar{X} = \frac{\sum fm}{\sum f} = \frac{315}{9} = 35$$

$$\sigma = \sqrt{\frac{\sum fd^2}{\sum f}} = \sqrt{\frac{1200}{9}} = \sqrt{133.34} = 11.6$$

Chapter 7 (See English Version)

Chapter 8

Index Number സൂചകാക്കങ്ങൾ

സൂചകാക്കങ്ങൾ (Index Number)

കാലം, ഭൂമിശാസ്ത്രപരമായ സവിശേഷത, മറ്റു സവിശേഷതകൾ എന്നിവയുടെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ പരസ്പരം ബന്ധപ്പെട്ട് കിടക്കുന്ന ഒരു കൂട്ടം ചരണ്ണങ്ങളെ മാറ്റങ്ങൾ അളക്കാനുള്ള ഉപകരണമാണ് സൂചകാക്കം. വിലയിലെ മാറ്റം, സെൻസസ് സിലെ മാറ്റം എന്നിവ പരിശോധിക്കാൻ സൂചകാക്കം ഉപയോഗിക്കുന്നു.

സൂചകാക്കങ്ങളുടെ ഉപയോഗം Use of Index Numbers

- ❖ വിലയിലെ മാറ്റം പരിശോധിക്കാൻ സാധിക്കുന്നു
- ❖ ഉചിതമായ സാമ്പത്തിക നയങ്ങൾ രൂപീകരിക്കാൻ സഹായിക്കുന്നു
- ❖ ഇത് പണത്തിന്റെ ക്രയഗ്രഹി അളക്കുന്നു
- ❖ സൂചകാക്കം നാണയ മുല്യം അളക്കുന്നു
- ❖ സൂചകാക്കം നാണയമുല്യം അളക്കുന്നതിന് സഹായിക്കുന്നു
- ❖ അവ താൽപര്യങ്ങളും പ്രവണതകളും വ്യക്തമാക്കുന്നു.

സൂചകാക്കങ്ങൾ നിർണ്ണിക്കാൻ പല മാർഗ്ഗങ്ങളുണ്ട്

ലാല്യു സൂചകാക്കം

$$P01 = \frac{\sum P1}{\sum P0} \times 100$$

Weighted aggregative Price Index

LASPEYRES $P01 = \frac{\sum P1}{\sum P0 q_0} \times 100$

PAASCHE'S $P01 = \frac{\sum P1 q}{\sum P0} \times 100$

- P1 - പുതിയവർഷത്തെ വില (Current year)
- P0 - പഴയവർഷത്തെ വില (Base year)
- q0 പുതിയ വർഷത്തെ തുകം
- q1 പഴയ വർഷത്തെ തുകം

സുചകാക്കങ്ങളുടെ നിർമ്മിതിയിലുള്ള പ്രശ്നങ്ങൾ (Issues in the construction of an Index number)

1. സുചകാക്കം നിർമ്മിക്കാൻ ആദ്യം ഉദ്ദേശം നിർണ്ണയിക്കണം
2. അടിസ്ഥാന വർഷത്തെയും പ്രസക്ത വർഷത്തെയും തെരഞ്ഞെടുക്കുക
3. വില സംബന്ധിച്ച വിവരങ്ങളെത്തിക്കാൻ ഏജൻസീമാരെയോ, സ്ഥാപനങ്ങളേയോ ചുമതലപ്പെടുത്തുക
4. ഒരു ശരാശരിയെ തെരഞ്ഞെടുക്കണം
5. സുത്രവാക്യം തെരഞ്ഞെടുക്കണം

Chapter 9

സാമ്പ്രദാക്ഷിണ്ടിക് ഉപയോഗം

ങ്ങളുടെ പരിശീലനം നടപടിക്രമം

1. ഒരു പഠന മേഖല നിർണ്ണയിക്കുക (Identifying a problem) : എത്താൻ പഠിക്കാൻ ഉദ്ദേശിക്കുന്നത് എന്ന് അഭ്യം നിർണ്ണയിക്കണം ഭാരിച്ചു, തൊഴിലില്ലായ്മ, കുടിവെള്ള പ്രശ്നം തുണ്ടാക്കുന്നത് എന്നെന്ന് ഏതെങ്കിലും
2. പഠന ശൃംഖല തെരഞ്ഞെടുക്കണം (Choice of target group): പഠന വിഷയം തെരഞ്ഞെടുത്ത് കഴിത്താൽ പഠിക്കാനാവശ്യമായ ശൃംഖല തെരഞ്ഞെടു കണം. ശ്രമീകരിക്കുന്ന ജനങ്ങൾ, നഗര ജനങ്ങൾ, സ്കൂളീകൾ, പുരുഷരാർ എന്നിങ്ങനെ ഏതെങ്കിലും ഒരുവിഭാഗം.
3. ദത്ത ശേഖരണം (Collection of data) : പഠിക്കാനാവശ്യമായ വിവരങ്ങൾ ശേഖരിക്കുക യാണ് അടുത്ത നടപടി. ഇതിനെ പ്രാധാന്യം, ആര്ഥിക ദത്തശേഖരണ മാർഗ്ഗങ്ങൾ ഉപയോഗപ്പെടു താം.
4. ദത്തങ്ങളുടെ അവതരണം (Presentation of data) : ദത്തങ്ങൾ ശേഖരിച്ച് ശേഷം അവയെ അവതരിപ്പിക്കണം പട്ടിക, ശ്രാഫ്റ്റ്, ബാർ ഡയഗ്രാഫ്, പെഡാഗ്രാഫ് എന്നിവയെല്ലാം ഉപയോഗിച്ച് ദത്തങ്ങളെ അവതരിപ്പിക്കാം.
5. വിശകലനവും വ്യാപ്താനവും (Analysis and Interpretation) : ശരാശരിയുടെ അളവുകളായ മീറ്റ്, മീഡിയൻ, മോഡ്, സഹഖാരം.... എന്നിവ ഉപയോഗിച്ച് ദത്തങ്ങളെ വിശകലനം ചെയ്യാം.
6. സമാപനം (Conclusion): പഠനമലം വിശകലനം ചെയ്ത് നിഗമനങ്ങളിൽ എത്തിക്കാം
7. ശ്രദ്ധ സൂചിക (Bibliography) : പഠനത്തിനായി ഉപയോഗപ്പെടുത്തിയ ആനുകാലിക പ്രസിദ്ധീ കരണങ്ങൾ, ശ്രദ്ധാർ റിപ്പോർട്ടുകൾ, പത്രങ്ങൾ തുടങ്ങിയവ യെല്ലാം ഇതിൽ പെടും

ങ്ങളുടെ പരിശീലനം നടപടിക്രമം Structure of a Project report

1. ആമുഖം (Introduction)

പഠനത്തിന്റെ ആവശ്യകത, പ്രാധാന്യം എന്നിവ സൂചിപ്പിക്കുന്നതാണിൽ പ്രോജക്ട് വായിക്കാൻ കൊടുക്കുന്ന ഒരാൾക്ക് അതിന്റെ പ്രസക്തിയും പ്രാധാന്യവും ഇതിലും മനസ്സിലാക്കാം.

2. പ്രശ്ന അവതരണം (Statement of the Problem)

പ്രോജക്ടിന്റെ പട്ട വിഷയം എന്താണെന്ന് വ്യക്തമായും കൃത്യമായും അവതരിപ്പിക്കുന്നതാണിത്

3. ലക്ഷ്യങ്ങൾ (Objectives)

പ്രോജക്ടിന്റെ ലക്ഷ്യങ്ങൾ എന്തെന്ന് ലാഭാണെന്ന് വ്യക്തമാക്കുന്നു. കൂടുതൽ വിവരാത്മകമാണിത്.

4. പട്ട രീതി (Methodology)

പട്ടത്തിന് ഉപയോഗിച്ച രീതി സൂചിപ്പിക്കുന്നതാണിത്. അതായത് പട്ടത്തിനു പയോഗിച്ച വിവരങ്ങൾ പ്രാധാന്യമാണോ, ദിതീയമാണോ, എങ്ങനെയാണ് അവ ശേഖരിച്ചത്, ചോദ്യാവലി ഉപയോഗിച്ചാണോ, സാമ്പിൾ സർവ്വേ ഉപയോഗിച്ചാണോ.. തുടങ്ങിയ വരെയും സൂചിപ്പിക്കുന്നതാണിത്.

5. വിശകലനം (Analysis)

ഒരു പ്രോജക്ടിന്റെ ഏറ്റവും പ്രധാന ഭാഗമാണിത് ഇവിടെ പ്രോജക്ടിന്റെ എല്ലാ കാര്യങ്ങളും വ്യക്തമായി സൂചിപ്പിക്കുന്നു.

6. പരിമിതികൾ (Limitations)

പ്രോജക്ട് തയ്യാറാക്കുന്നോൾ ഉായ പരിമിതികളാണ് ഇവിടെ സൂചിപ്പിക്കുന്നത്. സമയകുറവ്, സർവ്വേ നടത്തുന്നോൾ ലഭിച്ച മറുപടിയുടെ കൃത്യത ഇല്ലായ്മ തുടങ്ങിയ കാര്യങ്ങൾ.

7. നിഗമനങ്ങൾ (Conclusion)

പട്ടം നടത്തിയതിന്റെ അടിസ്ഥാ നത്തിൽ ചില നിഗമനങ്ങളിൽ എത്തിചേരുന്നതാണിത്. പ്രോജക്ടിൽ പരിച്ച പ്രശ്നം കൂടുതലാണെന്നോ, കുറവാണെന്നോ, കുറഞ്ഞു വരികയാണെന്നോ എന്നിങ്ങനെ നിഗമനത്തിൽ എത്തിചേരും.